

Ang Pitumpung Nalimutang Taon ng Tiro

Jeff Pippenger

2023-08-12

Ang Pitumpung Nalimutang Taon ng Tiro

Tinutukoy ng lahat ng mga propeta ang katapusan ng sanlibutan.

Bawat isa sa mga sinaunang propeta ay nagsalita, hindi gaanong para sa kanilang sariling kapanahunan kundi para sa atin, kaya't ang kanilang mga propesiya ay may bisa para sa atin. “Ngayon, ang lahat ng mga bagay na ito ay nangyari sa kanila bilang mga halimbawa; at ang mga ito’y nasulat upang tayo’y paalalahanan, na sa atin dumating ang katapusan ng sanlibutan.” 1 Corinto 10:11. “Hindi para sa kanilang sarili, kundi para sa atin, ang kanilang paglilingkod tungkol sa mga bagay na ito, na ngayo’y iniulat sa inyo ng mga nangaral sa inyo ng ebanghelyo sa pamamagitan ng Espiritu Santo na ibinaba mula sa langit; na sa mga bagay na ito ay ninanais na masdan ng mga anghel.” 1 Pedro 1:12. . . .

Naipon at pinagbuklod ng Biblia ang mga kayamanan nito para sa huling salinlahing ito. Ang lahat ng dakilang pangyayari at mga mapitagang gawa sa kasaysayan ng Lumang Tipan ay nauulit na noon pa, at patuloy na nauulit, sa iglesia sa mga huling araw na ito. Selected Messages, aklat 3, 338, 339.

Ang lahat ng aklat ng Bibliya ay nagwawakas sa Aklat ng Pahayag.

“Sa Apocalipsis nagtatagpo at nagwawakas ang lahat ng mga aklat ng Bibliya.” Mga Gawa ng mga Apostol, 585.

Ang pangwakas na mensaheng babala para sa mga naninirahan sa daigdig ay natutukoy sa Pahayag 18.

At pagkatapos ng mga bagay na ito, nakita ko ang isa pang anghel na bumababa mula sa langit, na may dakilang kapangyarihan; at ang lupa ay naliwanagan ng kaniyang kaluwalhatian. At siya’y sumigaw nang makapangyarihan, na may malakas na tinig, na sinasabi, Bumagsak, bumagsak ang dakilang Babilonia, at naging tahanan ng mga demonyo, at kulungan ng bawat maruming espiritu, at hawla ng bawat di-malinis at kasuklam-suklam na ibon. Sapagkat ang lahat ng mga bansa ay uminom ng alak ng poot ng kaniyang pakikiapid, at ang mga hari sa lupa ay nakiapid sa kaniya, at ang mga mangangalakal sa lupa ay nagyaman sa pamamagitan ng kasaganaan ng kaniyang mga kalayawan. Apocalipsis 18:1-3.

Ang pariralang “Dakilang Babilonia” ay kumakatawan sa Simbahang Romano Katoliko, at sa Isaias kabanata dalawampu’t tatlo, ang “Dakilang Babilonia” ay inilalarawan bilang Tiro.

Ang pahayag tungkol sa Tyre. Tumaghoy kayo, kayong mga sasakyang-dagat ng Tarshish; sapagkat ito’y nawasak, anupa’t walang bahay, walang mapapasukan: mula sa lupain ng Chittim ay ipinaalam ito sa kanila. Tumahimik kayo, kayong mga naninirahan sa pulo; ikaw na pinagyaman ng mga mangangalakal ng Zidon na tumatawid sa dagat. At sa malalaking tubig, ang binhi ng Sihor, ang ani ng ilog, ay siya niyang kita; at siya’y pamilihan ng mga bansa.

Mapahiya ka, O Zidon: sapagkat ang dagat ang nagsalita, maging ang kalakasan ng dagat, na nagsasabi, Hindi ako nagdaramdam ng sakit sa panganganak, ni nagsisilang ng mga anak, ni nag-aaruga ng mga binata, ni nagpapalaki ng mga dalaga. Gaya ng balita tungkol sa Egypt, gayon sila lubhang magdaramdam sa balita tungkol sa Tyre. Tumawid kayo hanggang sa Tarshish; tumaghoy kayo, mga naninirahan sa pulo. Ito ba ang inyong maligayang lungsod, na ang pagkasinauna ay mula pa noong sinaunang mga araw? Ang sarili niyang mga paa ang magdadala sa kaniya sa malayo upang makipamayan. Sino ang kumatha ng payong ito laban sa Tyre, ang lungsod na nagpuputong, na ang mga mangangalakal ay mga prinsipe, na ang mga nakikipagkalakalan ay ang mga mararangal sa lupa? Ang Panginoon ng mga hukbo ang nagpasya nito, upang dungisan ang kapalaluan ng lahat ng kaluwalhatian, at upang dalhin sa paghamak ang lahat ng mararangal sa lupa. Lakaran mo ang iyong lupain na gaya ng isang ilog, O anak na babae ng Tarshish: wala nang lakas. Iniunat niya ang kaniyang kamay sa ibabaw ng dagat, niyanig niya ang mga kaharian: nagbigay ang Panginoon ng isang utos laban sa lungsod ng kalakalan, upang wasakin ang mga katibayan nito. At sinabi niya, Hindi ka na magagalak pa, O ikaw na inaaping birhen, anak na babae ng Zidon: tumindig ka, tumawid ka sa Chittim; doon man ay hindi ka magkakaroon ng kapahingahan. Masdan mo ang lupain ng mga Chaldean; ang bayang ito ay wala, hanggang sa itinatag ito ng Assyrian para sa mga nananahan sa ilang: itinayo nila ang mga tore nito, itinindig nila ang mga palasyo nito; at winasak niya ito. Tumaghoy kayo, mga sasakyang-dagat ng Tarshish: sapagkat ang inyong lakas ay nawasak. At mangyayari sa araw na yaon, na ang Tyre ay malilimutan sa loob ng pitumpung taon, ayon sa mga araw ng isang hari: sa katapusan ng pitumpung taon ay aawit ang Tyre gaya ng isang patutot. Kumuha ka ng alpa, libutin mo ang lungsod, ikaw na patutot na nakalimutan; magpatugtug ka ng kaaya-ayang himig, umawit ka ng maraming awit, upang ikaw ay maalaala. At mangyayari, pagkatapos ng pitumpung taon, na dadalawin ng Panginoon ang Tyre, at siya'y babalik sa kaniyang upa, at makikiapid sa lahat ng mga kaharian ng sanlibutan sa ibabaw ng lupa. At ang kaniyang kalakal at ang kaniyang upa ay magiging kabanalan sa Panginoon: hindi ito itatago ni iimbakin; sapagkat ang kaniyang kalakal ay magiging para sa mga tumatahan sa harap ng Panginoon, upang kumain nang sapat, at para sa matitibay na kasuutan. Isaias 23:1-18.

Isinulat ni Sister White: "Ang lahat ng mga dakilang pangyayari at mga sagradong gawain sa kasaysayan ng Lumang Tipan ay naulit na at nauulit sa iglesia sa mga huling araw na ito."

Ang Isaias kabanata dalawampu't tatlo ay tinatalakay ang mga ugnayang propetiko ng Mga Nagkakaisang Bansa, ng Kapapahan, ng Estados Unidos, at ng Islam. Upang makilala ang mga katotohanang ito, dapat ipakahulugan ng Inspirasyon ang ilang simbolo sa kabanata. Kapag naipakahulugan na ang mga simbolo, ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari ay medyo tuwiran. Ang mga simbolo sa kabanata na kailangang ipakahulugan ay:

Ang Pasanin, Tiro, Ang Patutot, Ang Asiryano, Ang Lupain ng mga Caldeo, Mga Tore at mga Palasyo, Tarsis, Ang Binhi ng Sihor, Ang Lupain ng Kitim, Sidon, Ang Lunsod ng mga Mangangalakal, Ang Ulat ng Egipto at ang Ulat ng Tiro, Ang Panaghoy, Isang Anak na Babae, Pitumpung Taon, Ang mga Araw ng Iisang Hari, Pagkalimot, at Pag-alaala

Ang salitang “burden” sa unang talata ay tumutukoy sa isang hula ng kapahamakan laban sa kaharian ng Tiro.

Pasanin: H4853-Mula sa H5375; isang pasanin; partikular na tributo, o (sa abstrakto) pagpapasan; sa talinghaga, isang pahayag, na pangunahin ay isang kahatulan, lalo na sa pag-awit; pangkaisipan, nasa: - pasanin, dalhin palayo, propesiya, X itinakda nila, awit, tributo.

Ang pasanin ng Tiro ay isa sa maraming talata sa Bibliya kung saan natutukoy ang huling paghatol sa Simbahang Romano Katoliko. Ang “pasanin,” ayon sa gamit at kahulugan, ay isang hula, at pangunahin, isang hula ng kapahamakan. May labing-isang “pasanin” sa Isaias at may walong ulit na ginagamit ang salita upang ilarawan ang isang pasaning binubuhay sa mga balikat. Ang labing-isang ulit na ang salitang “pasanin” ay inilalahad bilang hula ng kapahamakan ay ang Isaias 13:1; 15:1; 17:1; 19:1; 21:1, 11, 13; 22:1; 30:6, at siyempre, kabanata dalawampu’t tatlo kung saan natin matatagpuan ang pasanin ng Tiro. Mainam na pagsamahin ang lahat ng mga hulang ukol sa kapahamakan ni Isaias upang masuri kung aling kapangyarihan ang kinakatawan sa mga hulang araw. Mahirap talakayin nang sabay-sabay ang labing-isang hulang kapahamakan, kaya magbibigay ako ng maikling pagpapakahulugan sa bawat hula ng kapahamakan upang maitakda ang konteksto para sa kabanata dalawampu’t tatlo.

Sa kabanata labintatlo, ang propesiya ng paghatol laban sa Babilonia ay tumutukoy sa makabagong Babilonia sa katapusan ng sanlibutan, na siyang patutot ng Roma, na inilarawan din sa kabanata labimpito ng Aklat ng Pahayag.

At lumapit ang isa sa pitong anghel na may pitong mangkok, at nakipag-usap sa akin, na sinasabi, Halika rito; ipakikita ko sa iyo ang kahatulan laban sa dakilang patutot na nakaluklok sa maraming tubig: Sa kaniya nakipid ang mga hari sa lupa, at ang mga naninirahan sa lupa ay nalasing sa alak ng kaniyang pakikipid. Kaya’t dinala niya ako sa espiritu sa ilang: at nakita ko ang isang babae na nakaupo sa isang hayop na kulay iskarlata, puspos ng mga pangalan ng pamumusong, na may pitong ulo at sampung sungay. At ang babae ay nakadami ng purpura at iskarlata, at nagagayakan ng ginto, mga mahalagang bato, at mga perlas, may isang ginintuang saro sa kaniyang kamay na puspos ng mga karumal-dumal at ng karumihan ng kaniyang pakikipid: At sa kaniyang noo ay may nakasulat na isang pangalan, HIWAGA, BABILONYA, ANG DAKILA, INA NG MGA PATUTOT AT NG MGA KARUMAL-DUMAL SA LUPA. Apocalipsis 17:1-5.

Kailangan kong lumihis nang kaunti. Ang layunin ng pag-aaral sa hula tungkol sa Tiro ay sa huli upang ihanay ang makahulugang kasaysayan ng Estados Unidos sa kasaysayan ng Iglesia Adventista ng Ikapitong Araw. Ipakikita natin na ang pamahalaan ng Estados Unidos ay isa sa mga sungay ng halimaw na tulad ng kordero sa Pahayag 13, at na ang Protestantismong lumitaw mula sa Madilim na Panahon ang isa pang sungay. Ang sungay ng Protestantismo ay naging Adventismong Millerita nang tinanggihan ng mga Protestante sa Estados Unidos ang unang mensahe ng anghel. Kapag naitakda na natin iyon, ipakikita natin na ang kasaysayan ng sungay ng Protestantismo at ang kasaysayan ng sungay ng Republikanismo ay tumatakbo na magkaparalelo sa isa’t isa at taglay ang magkakatulad na mga katangiang propetiko. Sapagkat kapwa sila nasa iisang halimaw, na nagpapahiwatig na sabay na umiiral ang dalawang sungay. Ilalarawan ko ang isang halimbawa ng

paralelismong ito ng mga sungay ng simbahan at estado sa Estados Unidos. Pareho silang 'nakalilimot' sa kani-kaniyang paraan.

Itinatakda ng Isaias dalawampu't tatlo ang makahulagang hudyat na ang kapangyarihang papal ay nalilimutan sa loob ng pitumpung taon, at sa mga pitumpung simbolikong taong iyon ay nalilimutan ng mga tao ang Papado at kung bakit tinatawag na Panahon ng Kadiliman ang Panahon ng Kadiliman. Ang moto ng sungay na Protestante nang sila'y humiwalay sa Simbahang Katolika ay ang Bibliya at ang Bibliya lamang. Nakalimutan nila na ipinapabatid sa atin ng Bibliya kung sino talaga ang Papado. Nakalimutan nila ang mensaheng nakapaloob sa Banal na Kasulatan na ipinagkatiwala sa kanila, at na kanilang ipinahayag na sila ang pangunahing mga tagapagtanggol nito.

“Ang mga nalilito sa kanilang pag-unawa sa salita, na nabigong makita ang kahulugan ng antikristo, ay tiyak na ilalagay ang kanilang sarili sa panig ng antikristo. Wala na ngayon ang panahon upang tayo ay makiayon sa sanlibutan. Si Daniel ay nakatayo sa kaniyang bahagi at sa kaniyang dako. Ang mga propesiya nina Daniel at Juan ay dapat maunawaan. Binibigyang-kahulugan nila ang isa't isa. Ipinagkakaloob nila sa sanlibutan ang mga katotohanang dapat maunawaan ng bawat isa. Ang mga propesiyang ito ay dapat maging saksi sa sanlibutan. Sa pamamagitan ng kanilang katuparan sa mga huling araw na ito, sila mismo ang magpapaliwanag.” Kress Collection, 105.

Gayundin, ang sungay na Republikano na kumakatawan sa pamahalaan ng Estados Unidos ay nilayon na maging sa pamamagitan ng bayan at para sa bayan, ngunit ang mga mamamayan ng Estados Unidos ay nalimot din ang banal na dokumentong ipinagkatiwala sa kanila. Ang banal na dokumentong iyon ay ang Saligang-Batas ng Estados Unidos, at ang moto ng pamahalaang idinisenyong maging para sa bayan ay ang paghihiwalay ng simbahan at estado. Nalimot nila ang mensahe ng Saligang-Batas na ipinagkatiwala sa kanila, at na ipinahahayag pa nilang sila ang mga tagapagtanggol nito.

At alalahanin, ipinagmamalaki ng Roma na siya'y hindi kailanman nagbabago. Ang mga simulain nina Gregorio VII at Inocencio III ay siya pa ring mga simulain ng Simbahang Romano Katolika. At kung taglay lamang niya ang kapangyarihan, isasagawa niya ang mga ito ngayon na may gayunding sigasig gaya noong mga nagdaang siglo. Kaunti lamang ang nalalaman ng mga Protestante tungkol sa kanilang ginagawa kapag iminungkahi nilang tanggapin ang tulong ng Roma sa gawaing pagdadakila sa araw ng Linggo. Samantalang nakatuon sila sa katuparan ng kanilang layunin, ang Roma ay naglalayong muling itatag ang kanyang kapangyarihan, mabawi ang kanyang nawalang pangigingibabaw. Kung maitatag sa Estados Unidos ang simulain na maaaring gamitin o kontrolin ng iglesia ang kapangyarihan ng estado; na ang mga relihiyosong pagsasagawa ay maaaring ipatupad sa pamamagitan ng mga sekular na batas; sa madaling sabi, na ang awtoridad ng iglesia at estado ang maghahari sa budhi, ang pagtatagumpay ng Roma sa bansang ito ay tiyak.

“Nagbigay na ang salita ng Diyos ng babala tungkol sa nalalapit na panganib; kung ito'y ipagwalang-bahala, malalaman ng daigdig na Protestante kung ano talaga ang mga layunin ng Roma, ngunit sa panahong huli na upang makatakas sa silo. Tahimik siyang lumalago sa

kapangyarihan. Ang kanyang mga doktrina ay nagpapairal ng impluwensiya sa mga bulwagan ng lehislatura, sa mga iglesya, at sa mga puso ng mga tao. Itinatayo niya ang kanyang matatayog at napakalalaking mga gusali, na sa kanilang mga lihim na pinakaloob-looban ay mauulit ang dati niyang mga pag-uusig. Palihim at nang hindi pinaghihinalaan, pinatitibay niya ang kanyang mga puwersa upang isulong ang sarili niyang mga layon kapag dumating na ang panahon upang siya'y sumalakay. Ang lahat ng kanyang ninanais ay isang posisyong may kalamangan, at ito'y naipagkakaloob na sa kanya. Di magtatagal ay makikita at madarama natin kung ano ang layon ng elementong Romano. Sinumang sumasampalataya at tumatalima sa salita ng Diyos ay, dahil dito, sasapitin ang panunuligsa at pag-uusig.” The Great Controversy, 581.

Kung makasusumpong ka ng alinmang diksiyonaryong inilathala bago ang 1950, at hanapin ang "babaeng kulay-iskarlata" o anumang ibang anyo ng pariralang iyon mula sa Pahayag labing-pito, bawat isa sa mga diksiyonaryong iyon bago ang 1950 ay kumikilala sa Simbahang Romano Katoliko bilang ang patutot ng Pahayag labing-pito. Ang Estados Unidos, ang dalawang-sungay na halimaw mula sa lupa ng Pahayag labing-tatlo, ay nakalilimot sa kaniyang nakaraan, maging yaon man ang sungay ng Protestantismo o ang sungay ng Republikanismo. Ang dalawang institusyong ito ay umusbong mula sa protesta laban sa relihiyosong paniniil ng Papado at sa pampulitikang paniniil ng mga haring sumuporta sa kaniya, o gaya ng sabi ng Bibliya, ng mga haring "nakiapid" sa kaniya. Bago natin talakayin ang Isaias dalawampu't tatlo, magbibigay muna tayo ng maikling paglalahad sa iba pang sampung pagkakataon na tinukoy ni Isaias ang isang 'hula ng kapahamakan,' sapagkat ang lahat ng labing-isang "pasanin" ay walang iba kundi iyon.

Ang Isaias 13 ay ang pasanin ng Babilonia sa “mga huling araw.” Ang Babilonia, bagaman pinamamahalaan at pinapatnubayan ng Simbahang Katolika sa mga huling araw, ay binubuo ng tatlong kapangyarihang umaakay sa sanlibutan patungo sa Armagedon sa kabanata labing-anim ng Apocalipsis. Sa hula ng kapahamakan sa kabanata labing-tatlo laban sa makabagong Babilonia, may tatlong kapangyarihang kinakatawan: ang Babilonia, si Lucifer, at ang Asiria—na kumakatawan sa halimaw (Asiria), sa dragon (Lucifer), at sa huwad na propeta (Babilonia). Ang Asiria at ang Babilonia ang dalawang kapangyarihang sumasalanta na ginamit ng Diyos upang parusahan ang sinaunang Israel; at ang Asiria ang unang dumating, na dinalang-bihag ang hilagang sampung lipi, at pagkaraan ay dinalang-bihag ng Babilonia ang timog na dalawang lipi ng Juda.

Ang Israel ay isang tupang nangalat; itinaboy siya ng mga leon: una, nilamon siya ng hari ng Asiria; at sa huli, itong si Nebucadnezar, hari ng Babilonia, ay binali ang kaniyang mga buto. Kaya't ganito ang sabi ng Panginoon ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Narito, parurusahan ko ang hari ng Babilonia at ang kaniyang lupain, gaya ng pinarusahan ko ang hari ng Asiria. Jeremias 50:17, 18.

Una, dinala ng Asiria sa pagkabihag ang hilagang sampung lipi ng Israel, at pagkatapos ay dinala naman ng Babilonya sa pagkabihag ang timog na dalawang lipi ng Juda. Ang dalawang pagkabihag na ito ay katuparan ng “pitong panahon” sa Levitico 26. Ang “pitong panahon” ng Levitico ang kauna-unahang “propesiya ukol sa panahon” na natuklasan ni William Miller, at tinutukoy nito na nang bihagin ng Asiria ang mga hilagang lipi ay nagsimula ang isang pagkakalat

na nagpatuloy sa loob ng dalawang libo limandaan at dalawampung taon. Nagsimula ang panahong iyon sa kanilang pagkabihag noong 723 BK at nagtapos sa “panahon ng wakas” noong 1798. Ang mga timog na lipi ay dinala ng Babilonya sa pagkabihag noong 677 BK, na nagpasimula ng “pitong panahon” laban sa Juda na nagtapos sa gayunding punto ng dalawang libo at tatlong daang taóng propesiya ng Daniel kabanata walo, talata labing-apat, noong Oktubre 22, 1844. Tinupad ng Asiria at ng Babilonya ang iisang layunin ng parusa laban sa paghihimagsik ng bayan ng Diyos, ngunit ang parusang iyon ay unang isinakatuparan ng Asiria at saka ng Babilonya.

Sa ugnayang propetiko ng tatlong kapangyarihan sa Kabanata Labintatlo, ang Babilonia ay ang wangis ng Asiria, sapagkat sumunod siya ngunit isinagawa rin ang gayunding gawain laban sa bayan ng Diyos.

Sa ikalabinlimang kabanata, ang hula laban sa Moab ay laban sa mga iglesyang Protestante.

Ang paglalarawang ito hinggil sa Moab ay kumakatawan sa mga iglesyang naging tulad ng Moab. Hindi nila tinayuan ang kanilang puwesto ng tungkulin bilang matatapat na bantay. Hindi sila nakipagtulungan sa mga makalangit na katalinuhan sa pamamagitan ng paggamit ng kanilang kakayahang kaloob ng Diyos upang tuparin ang kalooban ng Diyos, ng pagpapaurong sa mga kapangyarihan ng kadiliman, at ng paggamit ng bawat kapangyarihang ipinagkaloob sa kanila ng Diyos upang isulong ang katotohanan at katuwiran sa ating sanlibutan. May kaalaman sila sa katotohanan, ngunit hindi nila isinagawa ang kanilang nalalaman. Komentaryong Biblikal ng mga Adventista ng Ikapitong Araw, tomo 4, 1159.

Ang Simbahang Protestante na bumagsak ay yaong nagpatuloy sa paglakad na kasama ang Panginoon nang ang iba pang bahagi ng Protestantismo ay nagsitakas nang ipahayag ang mensahe ng ikalawang anghel. Ang Moab ay ang Adventismo, ang bumagsak na sungay ng Protestantismo.

Ang Kabanata Labimpito ay tungkol sa Damasco, at ito’y tinutukoy bilang isang lungsod na aalisin. Ang isang lungsod ay sagisag ng isang kaharian, at ang kahariang aalisin sa “mga huling araw” ay ang Estados Unidos.

Ang ikalabinsiyam na kabanata ay ang propesiya ng kapahamakan laban sa Egipto, na sumasagisag sa Nagkakaisang mga Bansa at sa buong sanlibutan.

Ang susunod na tatlong hula ng kapahamakan sa Kabanata 21 ay laban sa kakila-kilabot na lupain ng ilang sa dakong timog, sa Dumah, at sa Arabia. Ang tatlong hulang ito ng kapahamakan ay tumutukoy sa Islam, na umaayon sa tatlong “sa aba” ng Apocalipsis 8:13.

Ang propesiya ng kapahamakan sa Kabanata Dalawampu’t Dalawa ay naglalarawan ng paghihiwalay ng mga Adventista ng Laodicea mula sa mga Adventista ng Filadelfia sa pagpapairal ng batas ng Linggo.

At pagkatapos, sa kabanata tatlumpu, matatagpuan natin ang pahayag tungkol sa mga hayop ng Timog, na siyang ikalawang paglalarawan ng paghihimagsik ng mga Adventistang Laodiceano. Kapag pinagsama-sama ang lahat ng mga pahayag ni Isaias, halos tinatalakay ang bawat tauhang propetiko sa "mga huling araw." Pinipili ko ang kabanata dalawampu't tatlo ng Isaias upang ipakita

na ang kasaysayan ng Estados Unidos, bilang ikaanim na kaharian sa propesiya ng Bibliya, ay naghahari mula 1798 hanggang sa batas ng Linggo.

Dahil “ang bawat isa sa mga sinaunang propeta ay hindi gaanong nagsalita para sa kanilang sariling kapanahunan kundi para sa atin, kaya’t ang kanilang propesiya ay may bisa para sa atin,” ang bawat pahayag na propetiko ay tumutukoy sa mga pangyayari sa wakas ng sanlibutan. Ang katotohanang ito, kalakip ng katotohanang “ang lahat ng mga aklat ng Bibliya ay nagkakatagpo at nagwawakas” sa aklat ng Pahayag, ay nagtatatag sa aklat ng Pahayag bilang pinakabatayang sanggunian para sa pagpapaayon ng patotoong propetiko hinggil sa mga pangyayari sa wakas ng sanlibutan.

Sa ikalabimpitong kabanata ng Apocalipsis, nakikita natin ang dakilang patutot na nakikiapid sa mga hari sa lupa at ang pangwakas na hatol sa kaniya.

At dumating ang isa sa pitong anghel na may pitong mangkok, at nagsalita sa akin, na nagsasabi, Halika rito; ipapakita ko sa iyo ang kahatulan ng dakilang patutot na nakaupo sa maraming tubig: na sa kaniya'y nakiiapid ang mga hari sa lupa, at ang mga nananahan sa lupa ay nalasing sa alak ng kaniyang pakikiapid. Apocalipsis 17:1, 2.

Hindi kailanman sumasalungat ang mga propeta sa isa’t isa.

At ang mga espiritu ng mga propeta ay napasasakop sa mga propeta. Sapagkat ang Diyos ay hindi Diyos ng kaguluhan, kundi ng kapayapaan, gaya sa lahat ng mga iglesya ng mga banal. 1 Corinto 14:32, 33.

Sa katapusan ng sanlibutan, ang "paghatol sa dakilang patutot na nakaupo sa maraming tubig"—ang dakilang patutot na "nakipag-apid sa kaniya ang mga hari sa lupa," ang dakilang patutot na "nilasing ang mga nananahan sa lupa" "sa alak ng kaniyang pakikiapid"—ay inilarawan ni Isaias bilang ang "patutot" na nalimutan sa loob ng "mga araw ng isang hari," o pitumpung makahulang taon. Kapag natapos ang pitumpung taon, ang Tiro "ay makikiapid sa lahat ng mga kaharian ng sanlibutan." Ang patutot ni Isaias ang siyang dakilang patutot ni Juan. Ang patutot ni Isaias at ang patutot ni Juan ay kumakatawan sa Simbahang Romano Katoliko, sapagkat sa Salita ng Diyos ang babae ay sagisag ng isang iglesia.

Mga asawang babae, magpasakop kayo sa kani-kaniyang asawang lalaki, gaya ng sa Panginoon. Sapagkat ang asawang lalaki ang ulo ng asawang babae, gaya ni Cristo na ulo ng iglesia; at siya ang Tagapagligtas ng katawan. Kaya, kung paanong ang iglesia ay napapasakop kay Cristo, gayon din ang mga asawang babae ay magpasakop sa kani-kaniyang asawang lalaki sa lahat ng bagay. Mga asawang lalaki, ibigin ninyo ang inyong mga asawa, gaya rin ng pag-ibig ni Cristo sa iglesia, at ibinigay niya ang kaniyang sarili para dito; upang ito’y kaniyang pakabalanin at linisin sa paghuhugas ng tubig sa pamamagitan ng salita, upang maiharap niya sa kaniyang sarili ang isang maluwalhating iglesia, na walang dungis, ni kulubot, ni anuman na tulad ng mga ito; kundi upang ito’y maging banal at walang kapintasan. Gayon din, nararapat ibigin ng mga lalaki ang kanilang mga asawa gaya ng kanilang sariling mga katawan. Ang umiibig sa kaniyang asawa ay umiibig sa kaniyang sarili. Sapagkat wala pang sinuman na napoot sa kaniyang sariling laman, kundi inaalagaan at inaaruga ito, gaya ng

Panginoon sa iglesia; sapagkat tayo ay mga sangkap ng kaniyang katawan, ng kaniyang laman, at ng kaniyang mga buto. Dahil dito, iiwan ng lalaki ang kaniyang ama at ina, at makikipisan sa kaniyang asawa, at silang dalawa ay magiging isang laman. Ito ay dakilang hiwaga; ngunit tungkol kay Cristo at sa iglesia ang sinasabi ko. Gayon man, ang bawat isa sa inyo ay umibig sa kaniyang asawa na gaya ng sa kaniyang sarili; at ang asawang babae ay magpitagan sa kaniyang asawang lalaki. Efeso 5:22-33.

Itinuturo ni Apostol Pablo na ang iglesya ni Cristo ay kinakatawan sa propesiya bilang isang babae. Kaya't ang isang babae sa propesiya ay isang iglesya, ngunit ang iglesya ni Cristo ay "banal at walang dungis." Ang isang di-banal na iglesya ay kinakatawan bilang isang di-banal na babae; kaya't si Isaias ay tumutukoy sa isang patutot at si Juan naman sa isang patutot. Inilalarawan nila ang kapapahan bilang isang patutot, at ang iglesya ng Diyos ay isang birhen.

Sapagkat ako'y may makadiyos na panibugho para sa inyo: sapagkat kayo'y aking ipinagkasundo sa iisang asawa, upang kayo'y maiharap ko kay Cristo bilang isang malinis na birhen. 2 Corinto 11:2.

Hindi lamang inilarawan ang Iglesya ng Diyos bilang isang birhen, kundi siya'y ipinakakasal sa iisang asawang lalaki lamang. Si Tiro at ang dakilang patutot ni Juan ay nakikiapid sa mga hari ng lupa. Ang Simbahang Katoliko ay nakikiapid sa maraming lalaki, hindi sa iisa. Ipinabatid sa atin ni Daniel na ang mga hari ay mga kaharian.

Ito ang panaginip; at ipahahayag namin ang kahulugan nito sa harap ng hari. Ikaw, O hari, ay hari ng mga hari; sapagkat ang Diyos ng langit ang nagbigay sa iyo ng kaharian, kapangyarihan, lakas, at kaluwalhatian. At saanman nananahan ang mga anak ng tao, ang mga hayop sa parang at ang mga ibon sa langit ay ibinigay niya sa iyong kamay, at ginawa ka niyang tagapamahala sa kanilang lahat. Ikaw ang ulong ginto na ito. At pagkatapos mo ay babangon ang isa pang kahariang higit na mababa kaysa sa iyo, at isa pang ikatlong kahariang tanso, na maghahari sa buong lupa. At ang ikaapat na kaharian ay magiging matibay na gaya ng bakal; yamang ang bakal ay dumudurog at nagpapasuko ng lahat ng bagay; at kung paanong ang bakal ay dumudurog sa lahat ng ito, gayon din ay pagpuputul-putulin at pipisain nito. Daniel 2:36-40.

Sa Daniel kabanata dalawa, ang mga kaharian sa propesiya ng Bibliya ay tinutukoy at ipinapaliwanag. Habang ipinapaliwanag ni Daniel ang panaginip kay Nebukadnezar, ipinaalam niya kay Nebukadnezar na siya ang ulo na ginto. Ang ulo na ginto ay isang hari, ngunit ang isang hari ay kumakatawan sa isang kaharian. Ang Simbahang Romano Katolika ang dakilang patutot na nakikiapid sa lahat ng mga hari sa lupa sa katapusan ng pitumpung propetikong taon. Ang mga hari ay sagisag ng mga lalaki, at ang Tiro ay isang babaing di-dalisay. Ang babae ay isang iglesia, ang patutot ay isang di-banal na iglesia; ang lalaki ay isang hari at ang hari ay isang kaharian. Ang babae ay isang iglesia at ang hari ay isang estado. Ang labag sa batas na ugnayan ng dalawang entidad na ito ay kumakatawan sa espirituwal na pakikiapid.

Ang Saligang Batas ng Estados Unidos ay isang banal na dokumento na itinatadhana ang pangangailangang panatilihing magkahiwalay ang dalawang institusyong ito. Bagaman hindi pa

tayo tapos sa pagtukoy sa Tiro bilang ang Simbahang Katoliko Romano, tila nararapat sa puntong ito na talakayin ang isa pang simbolo sa Isaias dalawampu't tatlo na nagpapaliwanag ng simbolismo ng lalaki at babae—simbahan at estado.

Narito, ang lupain ng mga Kaldeo; ang bayang ito ay hindi pa umiiral, hanggang sa itinatag ito ng Asirio para sa mga nananahan sa ilang: kanilang itinayo ang mga tore nito, kanilang itinayo ang mga palasyo nito; at dinala niya ito sa pagkasira. Isaias 23:13.

Sa nasabing talata, itinatag ng Asirio ang lupain ng mga Caldeo at nagpatayo ng kapwa mga "tore" at "palasyo." Ang Asirio ay sagisag ni Nimrod, at ang mga Caldeo ay kumakatawan sa mga pinunong panrelihiyon ng mga relihiyong misteryo ng Babilonya. Ang "tore" ay isang sagisag ng iglesia. Nang ilahad ni Jesus ang talinghaga tungkol sa ubasan, ganito ang puna ni Kapatid na White hinggil sa talinghaga:

Sa talinghaga, ang may-ari ng sambahayan ay kumakatawan sa Diyos, ang ubasan sa bansang Hudyo, at ang bakod sa banal na kautusan na naging kanilang pananggalang. Ang moog ay sagisag ng templo. *Desire of Ages*, 596.

Itinatag ng Asiriano ang lupain ng mga Kaldeo na nagtayo ng isang simbahan (tore) at isang "palasyo." Ang "palasyo" ay kumakatawan sa isang "hari," na siya namang kumakatawan sa isang kaharian. Ang kaharian ay inilalarawan din bilang isang lungsod.

At kanilang sinabi, Halikayo, tayo'y magtayo para sa ating sarili ng isang lungsod at isang tore na ang tuktok nito'y aabot hanggang sa langit; at tayo'y gumawa para sa ating sarili ng isang pangalan, baka tayo'y mangalat sa ibabaw ng buong lupa. Heneasis 11:4.

Ang "tore" at "palasyo" na itinatag ng Asiriano ay ang "lungsod" at "tore" na itinayo ni Nimrod.

At ang kanilang mga bangkay ay mahahandusay sa lansangan ng dakilang lungsod, na sa espirituwal ay tinatawag na Sodoma at Egipto, kung saan din ipinako sa krus ang ating Panginoon. Apocalipsis 11:8.

Ipinabatid sa atin ng Inspirasyon na ang "dakilang lungsod" sa Apocalipsis labing-isa ay kumakatawan sa kaharian ng Pransiya sa panahon ng Rebolusyong Pranses.

Ang "dakilang lungsod," na sa mga lansangan nito pinaslang ang mga saksi at kung saan nakahandusay ang kanilang mga bangkay, ay "sa espirituwal" ay Ehipto. Sa lahat ng bansa na inilarawan sa kasaysayan ng Biblia, ang Ehipto ang pinakamatapang na nagkaila sa pag-iral ng Diyos na buháy at sumalansang sa Kaniyang mga utos. Walang hari kailanman na sumuong sa higit na lantad at palalong paghihimagsik laban sa kapangyarihan ng Langit kaysa sa hari ng Ehipto. Nang dalhin sa kanya ni Moises, sa pangalan ng Panginoon, ang mensahe, mapagmalaki ang isinagot ni Paraon: "Sino si Jehovah, na dapat akong makinig sa Kaniyang tinig upang pakawalan ang Israel? Hindi ko nakikilala si Jehovah, at bukod dito ay hindi ko pakakawalan ang Israel." Exodo 5:2, A.R.V. Ito ay ateismo, at ang bansang kinakatawan ng Ehipto ay magbibigay-tinig sa gayunding pagtanggap sa mga pag-angkin ng Diyos na buháy at magpapamalas ng kaparis na espiritu ng di-paniniwala at paghamon. Ang "dakilang lungsod" ay inihahambing din, "sa espirituwal," sa Sodoma. Ang kabulukan ng Sodoma sa paglabag sa

kautusan ng Diyos ay lalong nahayag sa kahalayan. At ang kasalanang ito ay magiging isang nangingibabaw na katangian din ng bansang tutupad sa mga pagtutukoy ng kasulatang ito.

Ayon sa mga salita ng propeta, kung gayon, kaunting panahon bago sumapit ang taong 1798 ay may isang kapangyarihang may satanikong pinagmulan at katangian na babangon upang makipagdigma laban sa Bibliya. At sa lupain kung saan ang patotoo ng dalawang saksi ng Diyos ay sa gayo'y patatahimikin, mahahayag ang ateismo ni Paraon at ang kahalayan ng Sodoma.

Ang propesiyang ito ay nagkaroon ng pinakatumpak at lubhang kapansin-pansing katuparan sa kasaysayan ng Pransiya. Sa panahon ng Rebolusyon, noong 1793, 'ang sanlibutan, sa unang pagkakataon, ay nakarinig sa isang kapulungan ng mga lalaki, ipinanganak at napaaral sa kabihasan, at inaangkin ang karapatang mamahala sa isa sa pinakadakilang bansa ng Europa, na itinaas ang kanilang pinag-isang tinig upang itatwa ang pinakasolemne na katotohanang tinatanggap ng kaluluwa ng tao, at magkaisang tumalikod sa pananampalataya at pagsamba sa isang Diyos.'-Sir Walter Scott, *Life of Napoleon*, tomo 1, kabanata 17. 'Ang Pransiya ang kaisa-isang bansa sa daigdig na may nananatiling tunay na tala na, bilang isang bansa, iniangat niya ang kaniyang kamay sa hayagang paghihimagsik laban sa May-akda ng sansinukob. Napakaraming lapastangan, napakaraming di-mananampalataya, noon pa man at patuloy hanggang ngayon, sa Inglatera, Alemanya, Espanya, at saanmang dako; ngunit ang Pransiya ay natatangi sa kasaysayan ng daigdig bilang tanging estado na, sa pamamagitan ng pasya ng kaniyang Kapulungang Lehislativo, ay ipinahayag na walang Diyos, at na ang buong populasyon ng kabisera, at ang napakalaking nakararami sa iba pang dako, kababaihan gayundin kalalakihan, ay nagsayaw at umawit sa kagalakan sa pagtanggap sa pahayag na iyon.'-Blackwood's Magazine, Nobyembre, 1870. *The Great Controversy*, 269.

Ang "dakilang lungsod" sa Apocalipsis labing-isa ay ang bansang Pransiya na nagpasa ng isang "dekretong mula sa kaniyang Lehislatibong Asembleya" na nagpahayag na walang Diyos. Ang naturang dekreto ay isang pagpapahayag ng ateismo na kinakatawan ng paghihimagsik ni Paraon. Ang isang dakilang lungsod ay isang kaharian, o isang "bansa" o isang "estado." Sa Apocalipsis labing-isa, ang Pransiya ay kinakatawan ng dalawang sagisag—Ehipto at Sodoma.

Ipinabatid sa atin, "Ito ay ateismo, at ang bansang kinakatawan ng Ehipto ay magbibigay-tinig sa isang kahalintulad na pagtanggap sa mga pag-aangkin ng Diyos na buhay at magpapamalas ng gayunding espiritu ng kawalang-pananampalataya at paghihimagsik. Ang 'dakilang lungsod' ay inihahambing din, 'sa espirituwal,' sa Sodoma. Ang kabulukan ng Sodoma sa paglabag sa kautusan ng Diyos ay lalo't higit na nahayag sa kalaswaan."

Ang dakilang lungsod o bansa ng Pransiya ay kinakatawan sa paraang simboliko ng isang bansa (Ehipto) at isang lungsod (Sodoma.) Ang Ehipto ay "magsasalita," at ang pagsasalita ng isang bansa ay kumakatawan sa pamamahala ng estado, hindi ng simbahan. Ang Ehipto ang estado at ang Sodoma ang simbahan—ito ang pagkalarawang matatagpuan sa ikalabing-isang kabanata ng Apocalipsis.

"Ang 'pagsasalita' ng bansa ay ang pagkilos ng mga awtoridad nitong lehislatibo at hudisyal."
Ang Dakilang Tunggalian, 442.

Sa Apocalipsis kabanata labing-isa, inilahad ni Juan ang mga pangyayari ng Rebolusyong Pranses sa pamamagitan ng makahulung simbolismo. Ang mismong Rebolusyon ay nagbigay ng sapat na makasaysayang katibayan ng bisa ng mga hulagang inilahad ni Juan sa kabanatang iyon. Nagpahayag si Juan ng hula, pagkatapos ay tinupad ng Rebolusyong Pranses ang hulagang iyon, at pagkatapos naman—kapwa ang hula at ang makasaysayang katuparan nito—ay tumutukoy at tumutumbas sa mga pangyayari sa wakas ng sanlibutan, kung kailan muling pinagsanib ang isang tiwaling estado at isang tiwaling simbahan. Walang dudang isang malagim na pagdanak ng dugo ang sumusunod sa gayong di-banal na pag-aasawa. Ang kaharian ng Diyos ay isa ring dakilang lungsod.

At dinala niya ako sa espiritu sa isang malaking at mataas na bundok, at ipinakita niya sa akin ang dakilang lungsod, ang banal na Jerusalem, na bumababa mula sa langit, mula sa Diyos. Pahayag 21:10.

Ang pagdating ng kasintahang lalaki, na inihaharap dito, ay nagaganap bago ang kasal. Ang kasal ay kumakatawan sa pagtanggap ni Cristo sa Kanyang kaharian. Ang Banal na Lungsod, ang Bagong Jerusalem, na siyang kabisera at kinatawan ng kaharian, ay tinatawag na “ang kasintahang babae, ang asawa ng Kordero.” Sinabi ng anghel kay Juan: “Halika, ipakikita ko sa iyo ang kasintahang babae, ang asawa ng Kordero.” “Dinala niya ako sa Espiritu,” sabi ng propeta, “at ipinakita niya sa akin ang dakilang lungsod, ang banal na Jerusalem, na nananaog buhat sa langit, mula sa Diyos.” Apocalipsis 21:9, 10. *The Great Controversy*, 426.

Ang paghihimagsik ni Nimrod ay kinakatawan ng kanyang pagtatayo ng isang tore at isang lungsod, na sumasagisag sa pagsasanib ng simbahan at estado sa wakas ng sanlibutan, sapagkat ang lahat ng mga propeta ay nagsalita tungkol sa wakas ng sanlibutan. Ang paghihimagsik ni Nimrod ay pagpapatuloy din ng paghihimagsik ni Lucifer, na ang hangarin ay angkinin ang pamamahala sa kapuwa simbahan ng Diyos at estado ng Diyos.

Ano't nahulog ka mula sa langit, O Lucifer, anak ng umaga! Paanong naibagsak ka sa lupa, ikaw na nagpahina sa mga bansa! Sapagkat sinabi mo sa iyong puso, Aakyat ako sa langit, itataas ko ang aking luklukan sa itaas ng mga bituin ng Diyos; uupo rin ako sa bundok ng kapulungan, sa mga dako ng hilagaan; aakyat ako higit sa kataasan ng mga alapaap; ako'y magiging gaya ng Kataas-taasan. Isaias 14:12-14.

Habang ibinubunyag ni Isaias ang mga lihim na hangarin ng puso ni Lucifer na maging “gaya ng Kataas-taasan,” ipinakikita niyang hinahangad ni Lucifer na maluklok sa dalawang lubhang magkaibang luklukan. Nais niyang “itaas” ang kanyang “trono higit sa mga bituin ng Diyos” at “umupo rin sa bundok ng kapulungan, sa mga panig ng hilagaan.”

Ang luklukan ay sagisag ng kapangyarihan ng hari—o ng kapangyarihang pang-estado—at ang “mga tagiliran ng hilaga” ay ang iglesya ng Diyos.

Isang Awit at Salmo ukol sa mga anak ni Korah. Dakila ang Panginoon, at lubhang marapat siyang purihin sa lungsod ng ating Diyos, sa bundok ng kanyang kabanalan. Marikit sa kaitaasan, ang kagalakan ng buong lupa, ang Bundok Sion, sa mga dako ng hilaga, ang lungsod ng Dakilang Hari. Nakikilala ang Diyos sa kanyang mga palasyo bilang kanlungan. Awit 48:1-3.

Ang Jerusalem ay “ang lungsod ng dakilang Hari,” na sa gayo’y naghuhudyat ng pampolitikang trono ng Diyos; at ang Jerusalem ay “ang bundok ng kaniyang kabanalan,” “sa mga panig ng hilaga,” na sa gayo’y naghuhudyat ng panrelihiyong trono ng Diyos. Mula pa sa pasimula, ang paghihimagsik at pakikidigma ni Satanas ay inilarawan sa konteksto ng kaniyang pagnanais na maghari sa kapuwa iglesia ng Diyos at estado ng Diyos. Pagkaraan nito, si Satanas ang nanguna sa paghihimagsik ni Nimrod, at ang lupaing itinatag ni Nimrod para sa mga Kaldeo ay inilarawan bilang isang lupain kung saan nagtayo si Nimrod ng isang tore at isang lungsod—iglesia at estado.

Samakatuwid, kapag ang patutot ni Isaias at ang dakilang patutot ni Juan ay nakikiapid sa mga hari sa lupa, minamarkahan ng propesiya na magaganap ang isang di-banal na ugnayan sa pagitan ng Simbahang Romano Katoliko at ng mga hari sa lupa sa katapusan ng pitumpung taong propetiko.

Ang paglalahad ng propesiya ni Isaias ay naglalarawan ng hatol laban sa Tiro na patutot sa kabanata dalawampu’t tatlo, at inilarawan ni Juan ang gayunding hatol sa pamamagitan ng sagisag ng isang babaeng kulay-iskarlata na tinutukoy bilang “Dakilang Babilonia.” Ang ikatlong saksi sa gayunding hatol laban sa gayunding patutot ay ang sumusunod:

Ang babae (Babilonia) sa Pahayag 17 ay inilarawan bilang “nakabihis ng purpura at iskarlata, at pinalamutian ng ginto at mga mahalagang bato at mga perlas, na may hawak na gintong kopa sa kaniyang kamay na puno ng mga kasuklamsuklam at ng karumihan: . . . at sa kaniyang noo ay nakasulat ang isang pangalan, Hiwaga, Babilonia na Dakila, ang ina ng mga patutot.” Wika ng propeta: “Nakita ko ang babae na lasing sa dugo ng mga banal, at sa dugo ng mga martir ni Jesus.” Higit pang ipinahayag na ang Babilonia ay “yaong dakilang lungsod, na naghahari sa mga hari sa lupa.” Pahayag 17:4-6, 18. Ang kapangyarihang sa loob ng napakaraming siglo ay nagpanatili ng mapaniil na pamamayani sa mga hari ng Kristiyanidad ay ang Roma. *The Great Controversy*, 382.

Ang Tiro ay ang Simbahang Romano Katolika sa “mga huling araw.” Sa panahong iyon, ang Papado ay lalabas at aawit ng kaniyang mga mapang-akit na awit sa mga hari ng daigdig, at sa gayo’y ihahatid ang mga hari sa akto ng pakikiapid, na sa wika ng propesiya ay ang pagsasanib ng simbahan at estado.

At mangyayari sa araw na yaon, na ang Tiro ay malilimutan nang pitumpung taon, ayon sa mga araw ng isang hari; sa pagwawakas ng pitumpung taon ay aawit ang Tiro na gaya ng isang patutot. Isaias 23:15.

Sa propesiya sa Bibliya, ang hari ay kumakatawan sa isang kaharian, kaya’t ang Tiro ay malilimutan sa panahong maghahari ang isang kahariang ayon sa propesiya sa loob ng pitumpung taon.

At mangyayari sa araw na yaon, na ang Tiro ay malilimutan sa loob ng pitumpung taon, ayon sa mga araw ng isang hari: pagkatapos ng pitumpung taon ay aawit ang Tiro na gaya ng isang patutot. Kumuha ka ng alpa, umikot ka sa bayan, ikaw na patutot na nalimutan; gumawa ka ng marikit na himig, umawit ka ng maraming awit, upang ikaw ay maalala. At mangyayari pagkatapos ng pitumpung taon, na dadalawin ng Panginoon ang Tiro, at siya ay babalik sa kaniyang upa, at makikiapid sa lahat ng mga kaharian sa sangmukha ng lupa. Isaias 23:15–17.

Sa kapanahunan ng isang kahariang naghahari nang pitumpung propetikong taon, malilimutan ang Simbahang Romano Katoliko. Sa katapusan ng pitumpung taon, ang kapangyarihang papal ay "lilikha ng matamis na himig, aawit ng maraming awit." Sa propetikong pananaw, ang "awit" ay kumakatawan sa "karanasan."

Sa dagat na kristal sa harap ng luklukan—yaong dagat na bubog na wari'y hinaluan ng apoy, kaya't gayon kamaningning sa kaluwalhatian ng Diyos—naroroon na nagkatipon ang pulutong ng mga “nagtamo ng pagtatagumpay laban sa hayop, at laban sa kanyang larawan, at laban sa kanyang tanda, at laban sa bilang ng kanyang pangalan.” Kasama ng Kordero sa Bundok Sion, “taglay ang mga alpa ng Diyos,” nakatayo sila—ang isandaan at apatnapu't apat na libo na tinubos mula sa gitna ng mga tao; at maririnig, gaya ng ugong ng maraming tubig, at gaya ng dagundong ng isang malakas na kulog, “ang tinig ng mga manunugtog ng alpa na tumutugtog sa kanilang mga alpa.” At sila'y umaawit ng “isang bagong Awit” sa harap ng luklukan, isang awit na walang sinumang makatututo maliban sa isandaan at apatnapu't apat na libo. Ito ang Awit ni Moises at ng Kordero—awit ng pagliligtas. Walang iba kundi ang isandaan at apatnapu't apat na libo ang makatututo ng awit na iyon; sapagkat iyon ay awit ng kanilang karanasan—isang karanasang tulad ng wala pang ibang pulutong na nagkaroon kailanman. “Ang mga ito ang sumusunod sa Kordero saan man Siya pumaroon.” Ang mga ito, na inilipat mula sa lupa, mula sa hanay ng mga buhay, ay ibinilang na “ang mga unang bunga sa Diyos at sa Kordero.” Apocalipsis 15:2, 3; 14:1-5. “Ang mga ito ang nagsilabas mula sa dakilang kapighatian;” dinaanan nila ang panahon ng kapighatian na kailanma'y wala pa buhat nang magkaroon ng bansa; tiniis nila ang dalamhati ng panahon ng kapighatian ni Jacob; tumindig sila nang walang tagapamagitan sa panahon ng huling pagbubuhos ng mga kahatulan ng Diyos. Ngunit sila'y iniligtas, sapagkat “hinugasan nila ang kanilang mga damit, at pinaputi ang mga iyon sa dugo ng Kordero.” “Sa kanilang bibig ay hindi nasumpungan ang daya: sapagkat sila'y walang kapintasan” sa harap ng Diyos. “Kaya't sila ay nasa harap ng luklukan ng Diyos, at naglilingkod sa Kanya araw at gabi sa Kanyang templo: at ang nakaluklok sa luklukan ay mananahan sa gitna nila.” Nasaksihan nila ang lupa na giniba ng taggutom at salot, ang araw na may kapangyarihang sunugin ang mga tao sa matinding init, at sila man ay tiniis ang pagdurusa, gutom, at uhaw. Ngunit “hindi na sila magugutom, ni mauuhaw pa; ni sisikatan man sila ng araw, ni ng anumang init. Sapagkat ang Kordero na nasa gitna ng luklukan ay magpapakain sa kanila, at papatnubayan sila sa mga bukal ng tubig na buhay: at papahirin ng Diyos ang bawat luha sa kanilang mga mata.” Apocalipsis 7:14-17. Ang Dakilang Tunggalian, 648.

'Sa Kanyang templo, ang bawat isa ay nagsasalita tungkol sa Kanyang kaluwalhatian' (Awit 29:9), at ang awit na aawitin ng mga tinubos—ang awit ng kanilang karanasan—ay magpapahayag ng kaluwalhatian ng Diyos: 'Dakila at kamangha-mangha ang Iyong mga gawa, O Panginoong Diyos, ang Makapangyarihan sa lahat; matuwid at tunay ang Iyong mga daan, Ikaw na Hari ng mga kapanahunan. Sino ang hindi matatakot, O Panginoon, at luluwalhati sa Iyong pangalan? sapagkat Ikaw lamang ang banal.' Apocalipsis 15:3, 4, R.V. Edukasyon, 308.

Sa katapusan ng pitumpung taóng propetiko, ang Kapapahan ay "magpapatunog ng matamis na himig, aawit ng maraming awit, upang" siya "ay maalaala." Sa katapusan ng kahariang namamahala sa loob ng pitumpung taóng propetiko, ipaaalaala ng Simbahang Romano Katolika sa

sanlibutan ang karanasan ng kaniyang nakaraang kasaysayan. Sa kasaysayang iyon, siya ang namuno bilang moral na awtoridad sa isang ugnayan sa pagitan niya at ng mga hari ng Europa. Ang kasaysayang iyon ay tamang kinikilala bilang ang Madilim na Panahon, at ang lahat ng kadilimang maaaring sa anumang paraan ay maiugnay sa kasaysayang iyon, kung saan ang Kapapahan ay naghari sa mga hari ng Europa, ay maiugnay sa mismong saligang kilos na lumikha ng lahat ng kasunod na kadiliman. Ang kilos na iyon ay ang pagsasanib ng simbahan at estado, ang pagsasanib ng mga hari ng Europa at ng Simbahang Romano Katolika. Sa isang biblikal na pag-aasawa, ang lalaki ang dapat mamuno sa babae, ngunit ang pakikiapid na naganap sa kasaysayang iyon ay baligtad sa tunay na kaayusan ng ugnayan ng lalaki at babae.

Sa katapusan ng pitumpung taon ay magkakaroon ng isang dakilang krisis, kapag ang kahariang inilarawan sa propesiya ng Bibliya—na naghahari sa sanlibutan sa panahong ang Papasiya ay propetikong nalilimutan—ay magwawakas. Ang pandaigdigang krisis na idinulot ng pagbagsak ng kahariang iyon ay nagbubukas ng daan para sa Simbahang Katoliko upang simulang ipabatid sa sanlibutan na, upang malampasan ang kapanahunang ligalig na idinulot ng pagbagsak ng kahariang iyon, ang sanlibutan ay dapat magpasakop sa moral na awtoridad ng Simbahang Romano Katoliko, gaya ng inilarawan sa kasaysayan ng Panahong Madilim.

Kapag nagwakas ang kaharian at aawitin ng kapapahan ang awit ng kanyang nakaraang karanasan, isang karanasang tinataguriang kadiliman ng mga mananalaysay, paano magiging mensahe ang gayong madilim na kasaysayan na maibabahagi ng kapapahan sa mga hari ng lupa upang mahikayat silang makiapid sa kanya? Sa gitna ng isang dakilang krisis, bakit ang karanasan ng mga nagdaang panahon (ang kanyang awit), ang kanyang karanasan bago siya kalimutan sa pananaw ng propesiya, ang magiging lohikal na batayan para sa mga hari ng lupa upang tanggapin ang karanasan ng kadiliman bilang kalutasan sa kanilang dakilang krisis?

Isang malaking hanay, maging sa mga hindi pumapabor sa Romanismo, ay halos hindi nakadarama ng panganib mula sa kapangyarihan at impluwensiya nito. Marami ang iginigiit na ang intelektuwal at moral na kadilimang namayani noong Gitnang Panahon ang nagbigay-daan sa paglaganap ng mga dogma, pamahiin, at pang-aapi nito, at na ang higit na katalinuhan ng makabagong panahon, ang pangkalahatang paglaganap ng kaalaman, at ang dumaraming kaluwagan sa mga usaping panrelihiyon ay humahadlang sa muling pagsibol ng di-pagpaparaya at paniniil. Ang mismong pag-aakala na iiral ang gayong kalagayan sa naliwanagang kapanahunang ito ay kinukutya. Totoo na isang dakilang liwanag, pangkaisipan, moral, at panrelihiyon, ang nagliliwanag sa salinlahing ito. Sa mga bukas na pahina ng Banal na Salita ng Diyos, naibuhos sa sanlibutan ang liwanag mula sa langit. Ngunit dapat alalahanin na kung gaano kalaki ang ipinagkaloob na liwanag, gayon kalaki ang kadiliman ng mga nagpapalihis at tumatanggi rito.

Ang mapanalanging pag-aaral ng Bibliya ay magpapakita sa mga Protestante ng tunay na katangian ng kapapahan at magbubunsod sa kanila na kasuklaman at iwasan ito; ngunit marami ang lubhang matalino sa sariling pag-aakala, anupa't hindi nila nadarama ang pangangailangan na mapagpakumbabang hanapin ang Diyos upang sila'y patnubayan sa katotohanan. Bagaman ipinagmamalaki nila ang kanilang kaliwanagan, sila'y mangmang kapwa sa Banal na

Kasulatan at sa kapangyarihan ng Diyos. Kailangan nilang magkaroon ng ilang paraan upang patahimikin ang kanilang budhi, at hinahanap nila ang yaong pinakahindi-espirituwal at pinakamalayo sa pagpapakumbaba. Ang nais nila ay isang paraan ng paglimot sa Diyos na ipagpapalagay na isang paraan ng pag-alaala sa Kanya. Ang kapapahan ay lubhang angkop upang tugunan ang mga hangarin ng lahat ng mga ito. Ito ay inihanda para sa dalawang uri ng sangkatauhan, na yumayakap sa halos buong daigdig—yaong ibig maligtas sa pamamagitan ng kanilang sariling mga merito, at yaong ibig maligtas habang nananatili sa kanilang mga kasalanan. Narito ang lihim ng kapangyarihan nito.

“Napatunayang ang isang panahon ng malaking kadiliman ng kaisipan ay pabor sa pagtatagumpay ng kapapahan. Ipakikitang ang isang panahon ng malaking kaliwanagan ng kaisipan ay gayon ding kapaki-pakinabang sa tagumpay nito. Sa mga nagdaang kapanahunan, noong ang mga tao ay walang Salita ng Diyos at walang kaalaman sa katotohanan, nakapiring ang kanilang mga mata, at libu-libo ang nasilo, sapagkat hindi nila nakita ang lambat na inilatag para sa kanilang mga paa. Sa henerasyong ito, marami ang nabubulag ang mga mata sa kakinangan ng mga haka-hakang pantao, ‘kunwaring siyensiya;’ hindi nila matalos ang lambat, at kanilang pinapasukan iyon na para bang may piring sa mga mata. Itinakda ng Diyos na ang kapangyarihang pangkaisipan ng tao ay kilalaning isang kaloob mula sa kanyang Maylalang at gamitin sa paglilingkod sa katotohanan at katuwiran; ngunit kapag inaaruga ang kapalaluan at ambisyon, at itinataas ng mga tao ang sarili nilang mga teorya higit sa Salita ng Diyos, ang talino ay makagagawa ng higit na pinsala kaysa kamangmangan. Kaya’t ang huwad na siyensiya ng kasalukuyang panahon, na sumisira sa pananampalataya sa Bibliya, ay magpapatunay na kasingtagumpay sa paghahanda ng daan para sa pagtanggap sa kapapahan, sa mga nakalulugod nitong anyo, gaya ng ginawa ng pagkakait ng kaalaman sa pagbubukas ng daan para sa pagpapalawak ng kapangyarihan nito noong Madilim na Panahon.” Ang Dakilang Paglalabanan, 572.

Inaamin ng mga Romano Katoliko na ang pagbabago sa Sabat ay ginawa ng kanilang simbahan, at binabanggit nila mismo ang pagbabagong ito bilang katibayan ng kataas-taasang awtoridad ng simbahan. Ipinahahayag nila na sa pagtupad ng unang araw ng sanlinggo bilang Sabat, kinikilala ng mga Protestante ang kapangyarihan nitong magbigay-batas sa mga bagay na banal. Hindi pa isinuko ng Simbahang Romano ang pag-aangkin nito sa di-nagkakamaliang awtoridad; at kapag tinanggap ng sanlibutan at ng mga simbahang Protestante ang isang huwad na Sabat na nilikha nito, habang itinatakwil nila ang Sabat ni Jehova, sa katunayan ay kinikilala nila ang pag-aangking ito. Maaaring ituro nila ang awtoridad para sa pagbabagong ito, ngunit ang kamalian ng kanilang pangangatuwiran ay madaling matalos. Ang papista ay may sapat na talas upang makita na dinaraya ng mga Protestante ang kanilang sarili, na kusang ipinipikit ang kanilang mga mata sa mga katotohanang may kinalaman sa usaping ito. Habang ang institusyon ng Linggo ay nagkakamit ng pagtangkilik, siya’y nagagalak, na may kasiguruhan na sa kalaunan ay dadalhin nito ang buong mundong Protestante sa ilalim ng watawat ng Roma.

Ang pagbabago ng Sabat ay ang tanda o marka ng awtoridad ng Simbahang Romano. Yaong mga nauunawaan ang inaangkin ng ikaapat na utos at pinipiling ipangilin ang huwad na Sabat sa halip ng tunay ay sa gayon nagbibigay-galang sa yaong kapangyarihan na siya lamang ang

nag-uutos nito. Ang tatak ng hayop ay ang Sabat ng Papado, na tinanggap ng sanlibutan kapalit ng araw na itinakda ng Diyos.

Ngunit ang panahon upang tanggapin ang tanda ng hayop, gaya ng itinakda sa propesiya, ay hindi pa sumasapit. Hindi pa dumarating ang panahon ng pagsubok. May mga tunay na Kristiyano sa bawat iglesia, kabilang ang komunyong ng Simbahang Romano Katoliko. Walang sinuman ang hinahatulan hangga't hindi pa nila natatanggap ang liwanag at nakikita ang pananagutan ng ikaapat na utos. Ngunit kapag ipinalabas na ang dekreto na nagpapatupad sa huwad na Sabat, at kapag ang malakas na panawagan ng ikatlong anghel ay magbabala sa mga tao laban sa pagsamba sa hayop at sa kaniyang larawan, ang hangganan sa pagitan ng huwad at ng tunay ay mahahayag nang malinaw. Kung magkagayo'y yaong mga nagpapatuloy pa rin sa pagsalangsang ay tatanggap ng tanda ng hayop sa kanilang mga noo o sa kanilang mga kamay.

Sa mabilis na hakbang, lumalapit tayo sa panahong ito. Kapag ang mga Protestanteng iglesia ay makiisa sa kapangyarihang sekular upang itaguyod ang isang huwad na relihiyon, na dahil sa pagtutol dito ay tiniis ng kanilang mga ninuno ang pinakamatinding pag-uusig, kung magkagayon ay ipatutupad ang Sabat ng Papa sa pamamagitan ng pinagsanib na awtoridad ng iglesia at estado. Magkakaroon ng isang pambansang apostasya, na magwawakas lamang sa pambansang pagkawasak. Bible Training School, Pebrero 2, 1913.

Natalakay na natin ngayon ang lima sa mga sagisag na sinusikap nating kilalanin bago natin ganap na talakayin ang kabanata mismo. Sa propesiya ng Biblia, ang isang lungsod ay kumakatawan sa isang kaharian; at sa Isaias 23 ay may dalawang kahariang malapit ang ugnayan, ngunit malinaw na magkakaiba. Ang una ay ang “lungsod na nagbibigay-korona” at ang isa naman ay ang “lungsod ng mga mangangalakal.” Sa mga huling araw, ang kapangyarihang namamahala sa tatluhang unyon ng dragon, hayop, at huwad na propeta ay ang Papado. Iyon ang kahariang may korona.

"Samantalang papalapit tayo sa huling krisis, lubhang mahalagang umiiral ang pagkakasundo at pagkakaisa sa mga kasangkapan ng Panginoon. Ang sanlibutan ay lipos ng unos, digmaan, at pagkakasalungatan. Gayunman, sa ilalim ng iisang ulo—ang kapangyarihang papal—magkakaisa ang mga tao upang salungatin ang Diyos sa katauhan ng Kanyang mga saksi. Ang pagbubuklod na ito ay pinatatatag ng dakilang tumalikod. Habang pinagsisikapan niyang pag-isahin ang kanyang mga ahente sa pakikipagdigma laban sa katotohanan, siya rin ay gagawa upang hatiin at pangalatin ang mga tagapagtaguyod nito. Paninibugho, masasamang hinala, at paninirang-puri ay kanyang inuudyukan upang magbunga ng alitan at hidwaan." Testimonies, tomo 7, 182.

Ang kahariang may korona ay ang Tiro, na ang ibig sabihin ay “isang bato.” Sa kapitulong ito, ang Tiro ay kumakatawan sa kapapahan na kumikilos upang gumawa ng huwad na kapalit ni Kristo, sapagkat ang kapapahan ang antikristo. Ang salitang “anti” sa antikristo ay nangangahulugang “kapalit ng.” Hinahangad ng kapapahan na tularan si Kristo nang huwad sa bawat antas, at ang pangalang Tiro ay nangangahulugang bato, sapagkat ang kapapahan ay isang huwad na anyo ng “Bato ng mga Panahon.”

Sino ang gumawa ng panukalang ito laban sa Tiro, ang lungsod na nagpuputong, na ang mga mangangalakal nito ay mga prinsipe, na ang mga nagkakalakal nito ay ang mararangal sa lupa?

Ipinasiya ito ng Panginoon ng mga hukbo, upang dungisan ang kapalaluan ng buong kaluwalhatian, at dalhin sa paghamak ang lahat ng mararangal sa lupa. Magdaan ka sa iyong lupain na gaya ng ilog, O anak na babae ng Tarsis: wala nang lakas. Iniunat niya ang kaniyang kamay sa dagat, niyugyog niya ang mga kaharian: nagbigay ang Panginoon ng utos laban sa lungsod ng kalakalan, upang wasakin ang mga tanggulan nito. Isaias 23:8-11.

Nilalayon naming ipakita, sa pamamagitan ng maraming saksi, na ang “pagyanig ng mga kaharian” ay isinasakatuparan ng Diyos, sa pamamagitan ng Islam. Ang Islam ang kapangyarihang nagpapagalit sa mga bansa at ginagamit upang yanigin ang mga bansa. Sa puntong ito, kinikilala natin na itinakda ng Panginoon na dalhin sa paghamak “ang lahat ng mararangal sa lupa,” na sila ang “mga mangangalakal” at “mga nakikipagkalakalan” na ang kanilang “mga kuta” ay wawasakin. Ang “lungsod ng mga mangangalakal” at ang “lungsod na nagpuputong” ay “nagpukaw sa di-pagkalugod ng langit,” at ipinasya ng Panginoon na wasakin ang kanilang “mga kuta,” at iyon ang kumakatawan sa ekonomiya. Ang pagguho ng ekonomiya ay magaganap bago ang batas ng Linggo sa Estados Unidos, sapagkat bago ang batas ng Linggo ang mga mamamayan ng Estados Unidos ay humihiling na maipanumbalik sila “sa pabor ng Diyos at sa panlupang kasaganaan.” Ang kanilang katuwiran ay na ang mga paghatol ng Diyos ay hindi matatapos hanggang sa ang Linggo ay “mahigpit na maipatupad.” Ilang saksi sa Biblia ang sumasang-ayon na tayo ay nasa bingit ng isang napakalaking pagbagsak sa ekonomiya ng sanlibutan. Ang pagbagsak na iyon ay magaganap bago ang batas ng Linggo, gaya ng pagbagsak noong 1837, na naganap bago ang Oktubre 22, 1844.

At kung magkagayon, ipapaniwala ng dakilang manlilinlang sa mga tao na ang mga naglilingkod sa Diyos ang siyang sanhi ng mga kasamaang ito. Ang pangkat na nagpukaw sa galit ng Langit ay ipaparatang ang lahat ng kanilang mga kapighatian sa mga yaong ang pagtalima sa mga utos ng Diyos ay isang walang humpay na saway sa mga lumalabag. Ipahahayag na ang mga tao’y nagkakasala laban sa Diyos sa paglabag sa Sabat ng Linggo; na ang kasalanang ito ang nagdala ng mga kapahamakan na hindi hihinto hanggang sa ang pangilin sa Linggo ay maipatupad nang mahigpit; at na ang mga nagtataguyod ng bisa ng ikaapat na utos, at sa gayon ay sumisira sa paggalang sa Linggo, ay mga manggugulo ng bayan, na humahadlang sa kanilang muling panunumbalik sa pabor ng Diyos at sa panlupang kasaganaan. Sa gayon, ang paratang na ipinukol noong una laban sa lingkod ng Diyos ay uulitin, at may kasing-tibay na batayan: “At nangyari, nang makita ni Ahab si Elias, na sinabi ni Ahab sa kanya, Ikaw ba ang siyang gumugulo sa Israel? At siya’y sumagot, Hindi ko ginulo ang Israel; kundi ikaw, at ang sambahayan ng iyong ama, sapagkat inyong tinalikdan ang mga utos ng Panginoon, at sumunod ka kay Baalim.” 1 Hari 18:17, 18. At yamang paiigtingin ng mga maling paratang ang poot ng bayan, kikilos sila laban sa mga sugo ng Diyos sa paraang lubhang kawangis ng ginawa ng tumalikhod na Israel laban kay Elias. *The Great Controversy*, 590.

Ang pagharap ni Elias sa mga propeta ni Baal at sa mga saserdote ng sagradong kakahuyan sa Bundok Karmel ay kumakatawan sa batas ng Linggo. Ang mensahe para sa iglesia ay, “pumili kayo ngayon kung sino ang inyong paglilingkuran.” Kapag ang kasaysayang ito ay naulit sa ilalim ng batas ng Linggo, ang tanong ay, “aling araw ang pipiliin ninyo, sapagkat ang araw na pipiliin

ninyo ay nagpapakilala kung sino ang inyong pinaglilingkuran.” Bago ang Bundok Karmel ay may tatlo’t kalahating taon ng matinding tagtuyot. Bago ang batas ng Linggo ay may sunod-sunod na mga batas ng Linggo, ngunit hindi pa sila “mahigpit na ipinatutupad.” Ang prinsipyong kaugnay ng isang batas ng Linggo ay na ang pambansang apostasiya ay sinusundan ng pambansang kapahamakan. Ang halimbawa nito ay si Constantino na noong taong 321 ay nagpasa ng isang batas ng Linggo, at di naglaon ang unang apat na trumpeta ng Apocalipsis kabanata walo ay nagsimulang dalhin ang Kanlurang Roma sa wakas nito pagsapit ng taong 476. Mahalaga ang salaysay tungkol kay Constantino sapagkat kasama rito ang progresibong pagdadakila sa Linggo, at kasabay na progresibong mga paghihigpit sa Sabat ng ikapitong araw. Ang progresibong kasaysayan ay umabot sa wakas nang pilitin ang mga mamamayan na ipangilin ang Linggo o usigin sila dahil sa pag-iingat ng Sabat. Iyan din ang wakas ng tumitinding mga batas ng Linggo sa Estados Unidos. Isang prinsipyong kaugnay ng pagpapatupad ng pagsamba sa Linggo ay, “ang pambansang apostasiya ay sinusundan ng pambansang kapahamakan.” Ang prinsipyong ito ay nangangahulugang ang tumitinding pagpapatupad ng mga batas ng Linggo ay nagbubunga ng pag-igting ng mga paghatol ng Diyos, bago pa ang mismong batas ng Linggo ng Apocalipsis labing-tatlo talatang labing-isa. Bawat pagpapasa ng batas ay magdadala ng kaukulang kapahamakan. Ang mga paghatol na iniaakusa ng mga mamamayan na ibinubunga umano ng mga tagapag-ingat ng Sabat ay sa katunayan ay bunga ng tumitinding pagpapatupad ng mga batas ng Linggo. Isinama namin ang isang sipi mula sa The Great Controversy, na pinamagatan kong “Sunday Progression.” Iminumungkahi kong basahin ninyo iyon muli. Ito ay nasa kategoryang pinamagatang “The Spirit of Prophecy.”

Ipinahayag ng Diyos ang mga mangyayari sa mga huling araw, upang mahanda ang Kanyang bayan na tumindig laban sa unos ng pagsalungat at poot. Ang mga binalaan tungkol sa mga pangyayaring nasa unahan nila ay hindi dapat umupo sa payapang paghihintay sa darating na bagyo, inaaliw ang kanilang sarili na kukupkupon ng Panginoon ang Kanyang matatapat sa araw ng kapighatian. Dapat tayong maging gaya ng mga taong naghihintay sa kanilang Panginoon, hindi sa walang-gawang paghihintay, kundi sa masigasig na paggawa, na may di-matinag na pananampalataya. Hindi ito panahon ngayon upang pahintulutan na masakop ng mga bagay na di-gaanong mahalaga ang ating pag-iisip. Habang natutulog ang mga tao, si Satanas ay masiglang nagsasaayos ng mga bagay upang ang bayan ng Panginoon ay hindi pagkalooban ng awa o katarungan. Ang kilusang Araw ng Linggo ay naglalatag na ngayon ng daan nito sa kadiliman. Itinatago ng mga pinuno ang tunay na usapin, at marami sa mga nakikiisa sa kilusan ay hindi man lamang nakikita kung saan patungo ang ilalim na agos. Banayad ang mga pagpapahayag nito at tila maka-Kristiyano, ngunit kapag ito’y nagsalita ay ilalantad nito ang espiritu ng dragon. Tungkulin natin na gawin ang lahat ng nasa ating kapangyarihan upang hadlangan ang nagbabantang panganib. Dapat tayong magsikap na alisin ang pagkiling sa pamamagitan ng paglalagay sa ating sarili sa wastong liwanag sa harap ng bayan. Dapat nating iharap sa kanila ang tunay na usaping nakataya, at sa gayo’y maiharang ang pinakamabisang protesta laban sa mga hakbang na naglilimita sa kalayaan ng budhi. Dapat nating saliksikin ang Kasulatan at maging handang magbigay ng dahilan ng ating pananampalataya. Sabi ng propeta: “Ang masasama ay gagawa ng kasamaan; at walang sinuman sa masasama ang makakaunawa; ngunit ang marurunong ay makakaunawa.”

Testimonies, tomo 5, 452.

Mahirap makilala ang kilusan para sa pagsasabatas ng Linggo, sapagkat ito’y sumusulong sa “kadiliman” at ang Papado ay “palihim at hindi napaghihinalaan” na “pinatatatag ang kaniyang mga puwersa upang maisulong ang sarili niyang mga layon.” Isang katotohanan na ang gawaing ipasa ang pagsasabatas ng Linggo sa kadiliman ay isang pangunahing usapin sa proseso ng pagsubok ng isang daan at apatnapu’t apat na libo. “Wala ni isa sa masasama ang makauunawa,” ayon kay Daniel at kay Sister White. Ang “masasama” kay Daniel ay ang “mangmang na mga dalaga” ni Mateo, na tinutukoy ni Sister White bilang mga Laodiceano. Uunawain ng marurunong ang mga pangyayaring kasalukuyang nagaganap, kahit pa ang kasaysayan sa ating paligid ay tila sumasalungat sa salita ng Diyos. Sinasampalatayanan ba natin ang salita ng Diyos o ang mga nagaganap sa ating paligid? Gayunman, tayo ay binalaan na ang wakas ay magiging gaya ng mga araw ni Noe.

Ang sanlibutan, puspos ng pagwawala, puspos ng kalayawang walang Diyos, ay natutulog, natutulog sa makalamang kapanatagan. Itinuturing ng mga tao na malayo pa ang pagdating ng Panginoon. Pinagtatawanan nila ang mga babala. Ipinagmamalaki nang may kapalaluan, “Lahat ng bagay ay nagpapatuloy na gaya ng mula pa sa pasimula.” “Bukas ay magiging gaya ng araw na ito, at lalo pang masagana.” 2 Peter 3:4; Isaiah 56:12. Lalo pa tayong magpapakalubog sa pag-ibig sa kalayawan. Ngunit sabi ni Cristo, “Narito, ako’y pumaparitong gaya ng magnanakaw.” Revelation 16:15. Sa mismong panahon na may pag-alipustang itinatanong ng sanlibutan, “Nasaan ang pangako ng Kaniyang pagparito?” ang mga tanda ay natutupad. Habang sila’y sumisigaw, “Kapayapaan at katiwasayan,” biglang kapahamakan ang dumarating. Kapag ang manunuya, ang tumatanggi sa katotohanan, ay naging mapangahas; kapag ang nakagawiang pagtakbo ng trabaho sa iba’t ibang larangan ng pagkita ng salapi ay isinasagawa nang walang pagsasaalang-alang sa mga simulain; kapag ang mag-aaral ay masigasig na naghahanap ng kaalaman tungkol sa lahat ng bagay maliban sa kaniyang Bibliya, si Cristo ay pumaparitong gaya ng magnanakaw.

Ang lahat sa sanlibutan ay nasa ligalig. Ang mga tanda ng panahon ay nakababahala. Ang mga darating na pangyayari ay naglalalag ng kanilang mga anino sa unahan. Ang Espiritu ng Diyos ay umiurong mula sa daigdig, at sakuna ang sumusunod sa sakuna, sa dagat at sa lupa. May mga unos, lindol, sunog, baha, mga pagpaslang sa lahat ng antas. Sino ang makababasa ng hinaharap? Nasaan ang kasiguruhan? Walang katiyakan sa alinmang makatao o makamundo. Mabilis na nagkakahanay ang mga tao sa ilalim ng bandilang kanilang pinili. Di-mapakali silang naghihintay at nagmamasid sa mga kilos ng kanilang mga pinuno. May mga naghihintay at nagmamatyag at gumagawa para sa pagpapakita ng ating Panginoon. Ang isa pang uri ay pumapasok sa hanay sa ilalim ng pamumuno ng unang dakilang tumalikod. Iilan ang nananampalataya nang buong puso at kaluluwa na may impiyerno tayong dapat iwasan at isang langit na dapat kamtin.

Ang krisis ay palihim na dahan-dahang sumasapit sa atin. Ang araw ay nagniningning sa kalangitan, dumaraan sa karaniwang pag-ikot nito, at ang kalangitan ay patuloy na nagpapahayag ng kaluwalhatian ng Diyos. Ang mga tao ay patuloy na kumakain at umiinom, nagtatanim at nagtatayo, nag-aasawa at ipinag-aasawa. Ang mga mangangalakal ay patuloy na

bumibili at nagbebenta. Ang mga tao ay nagsisiksikan at naggigiitan, nag-aagawan sa pinakamataas na puwesto. Ang mga mahilig sa kalayawan ay patuloy na nagsisiksikan sa mga teatro, mga karera ng kabayo, at mga impiyernong sugalan. Ang sukdulang kasiglahan ang namamayani, gayunman ang oras ng palugit ay mabilis na nagwawakas, at bawat usapin ay malapit nang pasiyahan magpakailanman. Nakikita ni Satanas na maikli na ang kanyang panahon. Pinakikilos niya ang lahat ng kanyang mga kasangkapan upang ang mga tao ay madaya, mailigaw, maabala, at mabighani, hanggang sa ang araw ng palugit ay matapos, at ang pinto ng awa ay tuluyang masarhan magpakailanman.

May kataimtiman, sa paglipas ng mga dantaon, dumarating sa atin ang mga salitang babala ng ating Panginoon mula sa Bundok ng mga Olibo: “Ingatan ninyo ang inyong mga sarili, baka sa alinmang panahon ay mabigatan ang inyong mga puso dahil sa pagkakalabis sa pagkain, paglalasing, at mga alalahanin ng buhay na ito, at sa gayon ay dumating sa inyo ang araw na yaon nang hindi ninyo namamalayan.” “Kaya’t magbantay kayo at laging manalangin, upang kayo’y ariing karapat-dapat na makaligtas sa lahat ng mga bagay na ito na mangyayari, at makatayo sa harap ng Anak ng tao.” *Desire of Ages*, 635, 636.

Sa kabanata dalawampu’t tatlo ng Isaias, ang Zidon ay ang Estados Unidos at ang Tyre ay ang kapapahan. Ang Zidon at ang Tyre ay mga sinaunang magkapanahong lunsod ng Fenisiya na nasa baybayin ng Mediteraneo. Kilala sila sa kalakalang pandagat, kayamanan, at impluwensiya sa daigdig noong unang panahon. Sa naturang sipi, ang Zidon at ang mga “mangangalakal” nito ay nagpanustos sa Tarshish. Ipinagkalakal ng mga mangangalakal ng Zidon ang “binhi ng Sihor,” na siyang “ani ng isang ilog,” at siyang “bunga ng ilog,” at ito ang “kita niya,” sapagkat siya ang “pamilihan ng mga bansa.” Lahat ng mga propeta ay nagsasalita tungkol sa wakas ng sanlibutan, kaya sino ang pamilihan ng mga bansa sa wakas ng sanlibutan? Ito ang Estados Unidos.

Ang Sihor ay isang ilog sa Ehipto (malamang ang delta ng Nilo) at ginagamit upang kumatawan sa kayamanan ng sanlibutan, sapagkat ang Ehipto ay ang sanlibutan. Ang "dalagang anak na babae" ng Zidon ay kumakatawan sa huling salinlahi ng Estados Unidos, at siya ay inaapi ng batas militar na kaakibat ng batas ng Linggo at ng pagkawasak ng bansa na kaagad na sumusunod. Ang mga dalagang iyon ng Zidon ay sinasaway ng tanong hinggil sa Tiro na nagsasabi, "Ito ba ang inyong maligayang lunsod" (kaharian) na ikinagalak ng Estados Unidos? Ito ba ang kahariang "ang kasinaunaan nito ay mula pa sa mga sinaunang araw," na, ayon sa sipi, ay itinatag ni Nimrod, kaagad pagkatapos ng baha?

Itinakda at "ipinasya" ng Diyos na parusahan ang "Tiro, ang lungsod na nagbibigay putong." Ang kaparusahan sa Papado ay kinabibilangan ng pagguho ng kaayusang pananalapi ng sanlibutan, sapagkat "ibinigay ng Panginoon" "ang isang utos laban sa" "Zidon" "ang lungsod ng kalakalan," (ang Estados Unidos.) Ang kaniyang utos "na wasakin ang mga matitibay na kuta," o ang ekonomiya ng Estados Unidos, ay ang utos ng Sabat, sapagkat ang pambansang apostasya ay sinusundan ng pambansang pagkapahamak.

Ang kaparusahan sa kapapahan ay nagsisimula sa pagguho ng ekonomiya ng buong sanlibutan, bilang tugon sa pagkawasak ng ekonomiya ng Estados Unidos. Ang Zidon ay may isang “bahay” na kaugnay sa ekonomiya nito, kaya’t kumakatawan iyon sa isang estrukturang pinansiyal na

nawasak, sapagkat hindi na ito mapapasukan. Wala nang mga pamumuhunan o pakinabang mula sa “bahay” na iyon, sapagkat ito’y nawasak. Nagaganap ang pagkawasak sa panahon ng batas ng Linggo, bagaman bago pa ang batas ng Linggo ay mayroon nang pasidhi nang pasidhing mga kahatulan. Kapag sumapit ang pagguho, ang kapapahan, ang USA kasama ang mga prinsipeng-mangangalakal nito at ang mararangal nitong mga nakikipagkalakalan, at ang mga sasakyang-dagat ng Tarshish, ay “mananaghoy.”

Ang kinaroroonan ng “Tarshish” sa talata ay iniuugnay sa kayamanan noong sinaunang kapanahunan, at ang mga barko ng Tarshish sa Bibliya ay ang nangungunang sagisag ng lakas na pang-ekonomiya.

Sapagkat ang mga sasakyang-dagat ng hari ay pumaparoon sa Tarshish kasama ng mga lingkod ni Hiram; minsan sa bawat tatlong taon ay dumarating ang mga sasakyang-dagat ng Tarshish na nagdadala ng ginto at pilak, garing, mga unggoy, at mga paboreal. At si Haring Solomon ay humigit sa lahat ng mga hari sa lupa sa kayamanan at karunungan. 2 Cronica 9:21, 22.

Ang mga sasakyang-dagat ay kumakatawan sa kapangyarihang pang-ekonomiya, at ang Tarshish ang nangungunang sasakyang-dagat sa propesiya sa Biblia hinggil sa ekonomiya. Ang huling salinlahi ng Tarshish, na kinakatawan ng “anak na babae” ng Tarshish, ay sinabihang “magdaan ka sa iyong lupain na gaya ng isang ilog,” at ang kanyang nasumpungan ay na ang kanyang lupain ay “wala nang lakas,” at hindi na siya makagagalak sa kaharian ng Tyre. Ang lakas na kanilang hinahanap ay ang dating kapangyarihang pang-ekonomiya ng Zidon, ngunit iyon ay naglaho sapagkat ang dagat ay nagsalita, na nagsasabi, “Hindi ako dumaranas ng pagdaramdam sa panganganak, ni nagsisilang ng mga anak; hindi rin ako nag-aaruga sa mga kabataang lalaki, ni nagpapalaki ng mga dalaga,” at sa gayon ay tinutukoy ang huling salinlahi ng dagat, na siyang mga bayan ng sanlibutan na nananangis sa pagkawasak ng ekonomiya ng sanlibutan, at sa sandaling iyon ay nagigising ang mga tao ng sanlibutan sa katotohanang sila ang huling salinlahi ng kasaysayan ng daigdig, at huli na upang maghanda para sa buhay na walang hanggan.

“Hindi maglalaon, lubhang biglaang bababa ang halaga ng salapi kapag nabuksan sa pandama ng tao ang realidad ng mga tagpo ng kawalang-hanggan.” Evangelism, 62.

May dalawang “ulat” o mensahe na nagdudulot ng pighati sa lahat sa siping ito. Ang unang “ulat” ay tumutukoy sa Egipto at ang ikalawang “ulat” ay ukol sa Tiro. Ang “ulat” tungkol sa Egipto ay nasa pangnagdaan sapagkat sabi ni Isaias, “as at the report concerning Egypt,” at sa gayon ay ipinakitang may ginawa ang Diyos sa Egipto bago Niya wasakin ang Zidon (the USA.). Ang ginawa ng Diyos sa Egipto—na siyang kinakatawan din ng “ulat” tungkol sa Egipto—ay winasak Niya ang Egipto na may kaugnayan sa unang pagkakataon na pumasok ang Diyos sa tipan kasama ang isang hinirang na bayan. Ang dalawang ulat ay iisa ring “ulat.” Ang ulat tungkol sa Egipto ang pasimula at ang ulat tungkol sa Tiro ang wakas. Ang Alfa at Omega ay inilarawan ang tipan kasama ang isang daan at apatnapu’t apat na libo sa mga huling araw sa pamamagitan ng pasimulang kasaysayan ng paksaing iyon. Ang “ulat” tungkol sa Egipto ay ang pagliligtas sa Dagat na Pula nang lipulin ang Paraon at ang kaniyang hukbo, na nagsasagisag sa panghuling pagliligtas ng bayan ng Diyos gaya ng kinakatawan ng “ulat” na siyang “pasanin ng Tiro.”

Ang kapangyarihang kinakatawan sa Biblia na sumisira sa mga barko ng Tarsis ay ang Islam. Tatalakayin pa paglaon ang paksa ng Islam, kaya bibigyan natin ito ng higit na ganap na pagtalakay sa ibang panahon. Inilalarawan ito sa sipi bilang "Chittim," isang sinaunang katawagan para sa Cyprus, at sinasabi ng sipi na ang pagkawasak ng Zidon at Tyre ay inihahayag mula sa "Chittim." Ang sagisag ng Islam ay naglalaman ng isang lubhang tiyak na paglalarawan ng pagkawasak ng Estados Unidos sa propesiya ng Biblia.

Mahalagang sundan ang mga araw at mga taon na binabanggit sa aklat ni Isaias, sapagkat madalas nilang tukuyin ang panahong propetiko ng kasunod na sipi. Ang Isaias dalawampu't tatlo ay sumusunod sa hula tungkol sa Libis ng Pangitain sa kabanata dalawampu't dalawa, na pinangungunahan naman ng kabanata dalawampu't isa, na may tatlong hula, at ang tatlong iyon ay pawang tumutukoy sa Islam. Bago ang kabanatang iyon, sa talatang una ng kabanata dalawampu, inilalatag ang balangkas ng kasaysayang propetiko, kung saan sa mga kasunod na kabanata ay tinutukoy ang mga darating na hula ng kapahamakan.

Noong taon na pumaroon si Tartan sa Asdod (nang siya'y sinugo ni Sargon na hari ng Asiria), nakipagdigma siya laban sa Asdod at sinakop ito. Isaias 20:1.

Ang salitang "Tartan" ay maaaring isang pangalan o, higit na malamang, isang titulo ng isang pinunong militar. Dumating si Tartan sa Ashdod, isang lungsod sa Ehipto, at sinakop ito sa panahong ang mga Asiria ay unti-unting kumukuha ng pamamahala sa sanlibutan. Ang Asiria ay isang tipo ng Babilonia. Kapwa ang Asiria at ang Babilonia ay mga kahariang nagmula sa hilaga, mga kahariang tinukoy bilang "mga leon" na "nagsabog" sa mga tupa ng Diyos, at kapwa tumanggap ng gayunding parusa. Ang Asiria ang una; ang Babilonia ang huli.

Ang Israel ay isang tupang nangalat; itinaboy siya ng mga leon: una, nilamon siya ng hari ng Asiria; at sa huli, itong si Nebucadnezar, hari ng Babilonia, ay binali ang kaniyang mga buto. Kaya't ganito ang sabi ng Panginoon ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Narito, parurusahan ko ang hari ng Babilonia at ang kaniyang lupain, gaya ng pinarusahan ko ang hari ng Asiria. Jeremias 50:17, 18.

Ayon sa propesiya, kapwa sila ang "palalong Asiryano."

"Nang si Senakerib, ang palalong Asiryo, ay naglait at lumapastangan sa Diyos, at nagbanta ng paglipol laban sa Israel, 'nangyari nang gabing yaon, na ang anghel ng Panginoon ay lumabas at pumatay sa kamento ng mga Asiryo ng isang daan at walumpu't limang libo.' At mula sa hukbo ni Senakerib ay 'nalipol ang lahat ng mga makapangyarihang lalaki sa kagitingan, at ang mga pangulo at mga kapitan.' 'Kaya't siya'y bumalik na may kahihyan sa mukha sa kaniyang sariling lupain.' [2 Hari 19:35; 2 Cronica 32:21.]" Ang Dakilang Tunggalian, 512.

Ang taon na "dumating si Tartan sa Ashdod" at "sinakop ito," ay kumakatawan sa unti-unting pananakop sa sanlibutan ng kapangyarihan ng kapapahan, gaya ng inilalarawan sa huling anim na talata ng Daniel labing-isa. Ang kasaysayan ng krisis ng batas ng Linggo, na siyang "mga huling araw" ng paghuhukom na pagsisiyasat, at na tuwirang humahantong sa paghuhukom na nagpapatupad (ang pitong huling salot), ang siyang pangkasaysayang konteksto na kinakatawan ng "taon" na dumating si Tartan sa Ashdod. Sa pagkakalatag ng konteksto ng kasaysayang iyon,

nagbibigay si Isaias ng tatlong propesiya ng kapahamakan hinggil sa Islam, isa hinggil sa Laodiceang Adventismo, at pagkatapos ay ang pasanin ng Tiro. Ang kabanata dalawampu't apat ay isa sa mga klasikong halimbawa hinggil sa pitong huling salot, na sinusundan ng kabanata dalawampu't lima na kumakatawan sa pangwakas na pagliligtas ng bayan ng Diyos, kung saan natatagpuan natin ang bayan ng Diyos na nagpapahayag ng isa sa pinakakilalang mga pahayag sa dakilang panahon ng kapighatian.

At sasabihin sa araw na yaon, Narito, ito ang ating Diyos; hinintay natin siya, at ililigtas niya tayo: ito ang Panginoon; hinintay natin siya, magagalak tayo at matutuwa sa kaniyang pagliligtas. Isaias 25:9.

Ang isandaan at apatnapu't apat na libo ay ang mga matatalinong dalaga na naghintay sa kanilang Panginoon na dumating sa kasalan, bagaman Siya'y nagluwat, alinsunod sa talinghaga ng sampung dalaga. Hindi sila mga taga-Laodicea; mga taga-Filadelfia sila. Hanggang sa puntong ito, inilalagat ng artikulong ito ang konteksto.

Noong 1798, binihag ni Napoleon ang Papa, na nagdulot ng makahulang nakamamatay na sugat na, ayon sa Apocalipsis 13, ay pagagalangin sa wakas ng sanlibutan. Sa panahong iyon, pumuwesto ang Estados Unidos bilang ikaanim na kaharian ng propesiya sa Biblia, ayon sa Daniel 2, 7, 8 at 11 at Apocalipsis 12, 13, 16, 17 at 18. Mula noon, kapwa ang Republikanong sungay ng Estados Unidos at ang Protestanteng sungay (Adventismo) ay nakalimot kung sino ang Papado. Ang 1798 ang unang taon na kinilala ng mga bansa sa natitirang bahagi ng sanlibutan ang Estados Unidos bilang isang soberanong bansa, at iyon din ang taóng dumating sa kasaysayan ang mensahe ng unang anghel.

Ang "moto" ng isang Protestante noong panahong iyon ay, "ang Bibliya at ang Bibliya lamang." Itinuturing ng mga Protestante ang kanilang sarili bilang mga tagapagtanggol ng Bibliya lamang, at nang akuin ng Adventismo ang kanilang balabal sa pagdating ng ikalawang anghel, tinanggap nila ang nasabing "moto," at pagkatapos ay tinawag silang "mga tao ng Aklat." Ipinagkaloob sa kanila, sa pamamagitan ng ministryo ni William Miller, ang isang kalipunan ng mga tuntunin na, kung gagamitin nang wasto, ay magbubukas ng Bibliya sa isipan ng lahat ng nagnanais makinig. Ang mga Tuntunin ni Miller sa Pagpapakahulugan ng Propesiya ang sinasabi ng inspirasyon na dapat nating pag-aralan upang maibigay natin ang mensahe ng ikatlong anghel.

Sinabi ni Cristo, "Kung ang sinuman ay ibig sumunod sa akin, ipagkaila niya ang kanyang sarili, pasanin ang kanyang krus, at sumunod sa akin." Muli niyang sinabi, "Ako ang ilaw ng sanlibutan; ang sumusunod sa akin ay hindi lalakad sa kadiliman." Ang liwanag ng katotohanan ay lumalaganap na gaya ng isang nagniningning na ilawan, at ang mga umiibig sa liwanag ay hindi lalakad sa kadiliman. Pag-aaralan nila ang mga Kasulatan, upang malaman nila nang may ganap na katiyakan na ang kanilang pinakikinggan ay ang tinig ng tunay na Pastol, at hindi ang tinig ng isang di-kilala.

Yaong mga nakatalaga sa pagpapahayag ng mensahe ng ikatlong anghel ay nagsasaliksik sa Banal na Kasulatan ayon sa gayunding paraan na ginamit ni Amang Miller. Sa munting aklat na pinamagatang "Views of the Prophecies and Prophetic Chronology," ibinigay ni Amang

Miller ang mga sumusunod na tuntuning payak ngunit matalino at mahalaga para sa pag-aaral at pagpapakahulugan ng Bibliya:

"1. Bawat salita ay dapat magkaroon ng angkop na bigat at kaugnayan sa paksang inilalahad sa Bibliya; 2. Ang buong Banal na Kasulatan ay kinakailangan, at mauunawaan sa pamamagitan ng masigasig na paglalaan ng sarili at pag-aaral; 3. Walang anumang ipinahayag sa Banal na Kasulatan ang maaaring maitago, ni mananatiling nakatago, sa mga humihingi nang may pananampalataya, na hindi nag-aalinlangan; 4. Upang maunawaan ang doktrina, tipunin ang lahat ng mga pahayag ng Banal na Kasulatan hinggil sa paksang nais mong malaman, saka hayaang ang bawat salita ay magkaroon ng narapat nitong impluwensya; at kung makabubuo ka ng iyong teorya nang walang salungatan, hindi ka maaaring magkamali; 5. Ang Banal na Kasulatan ay dapat maging tagapagpaliwanag ng sarili nito, yamang ito'y sariling pamantayan. Kung ako'y aasa sa isang guro upang ipaliwanag ito sa akin, at siya'y maghuhula lamang sa kahulugan nito, o nanaisin na maging ganoon ito dahil sa kanyang sektaryong kredo, o upang maituring na marunong, kung gayon ang kanyang paghuhula, pagnanais, kredo, o karunungan ang magiging aking pamantayan, at hindi ang Bibliya."

Ang nakasaad sa itaas ay isang bahagi ng mga alituntuning ito; at sa ating pag-aaral ng Bibliya, makabubuti sa ating lahat na isaalang-alang at sundin ang mga prinsipyong nakalahad.

"Ang tunay na pananampalataya ay nakasalig sa Kasulatan; ngunit gumagamit si Satanas ng napakaraming lalang upang baluktutin ang Kasulatan at magpasok ng kamalian, kaya't kinakailangan ang malaking pag-iingat kung ibig malaman ng sinuman kung ano talaga ang itinuturo nito. Isa sa mga dakilang paglilinlang ng panahong ito ang labis na pagbibigay-diin sa damdamin, at ang pag-aangking katapatan habang binabalewala ang mga tuwirang pahayag ng salita ng Diyos sapagkat ang salitang iyon ay hindi sumasang-ayon sa damdamin. Marami ang walang ibang saligan ng kanilang pananampalataya kundi damdamin. Ang kanilang relihiyon ay pawang pananabik; kapag iyon ay humupa, wala na ang kanilang pananampalataya. Maaaring ang damdamin ay ipa, ngunit ang salita ng Diyos ang trigo. At, 'ano,' wika ng propeta, 'ang ipa sa trigo?'"

Walang mahahatulan dahil sa hindi pagtatalima sa liwanag at kaalamang kailanma'y hindi nila natanggap, at hindi rin nila maaaring makamtan. Ngunit marami ang tumatangging tumalima sa katotohanang iniharap sa kanila ng mga sugo ni Cristo, sapagkat nais nilang makiayon sa pamantayan ng sanlibutan; at ang katotohanang umabot sa kanilang unawa, ang liwanag na nagliwanag sa kaluluwa, ang siyang hahatol sa kanila sa Paghuhukom. Sa mga huling araw na ito ay taglay natin ang naipong liwanag na nagliliwanag sa lahat ng mga kapanahunan, at tayo'y pananagutin nang ayon dito. Ang landas ng kabanalan ay hindi kapantay ng antas ng sanlibutan; ito'y landas na itinaas. Kung lalakad tayo sa daang ito, kung tatakbo tayo sa landas ng mga utos ng Panginoon, masusumpungan natin na "ang landas ng matuwid ay gaya ng maningning na liwanag, na lumiliwanag nang lalo at lalo hanggang sa ganap na araw." Review and Herald, Nobyembre 25, 1884.

Maaari ninyong magbasa nang mas masusi hinggil sa mga alituntunin ni William Miller sa artikulong pinamagatang William Miller sa ilalim ng categoryang Prophetic Keys.

Sa "ating pag-aaral ng Bibliya, makabubuti sa ating lahat na sundin ang mga prinsipyong inilatag" sa loob ng mga tuntunin ni "Father Miller" hinggil sa maka-propetang pagpapakahulugan. Ang sungay ng Protestantismo ay pinagkalooban ng banal na dokumentong tinatawag nating Bibliya, at pinagkalooban din ito ng pananagutang ipagtanggol at itaguyod ang mga prinsipyong nakapaloob roon, at ang sungay ng Protestantismo ay pinagkalooban din ng isang kalipunan ng mga tuntunin upang matuwid nitong mahati ang kahulugan at layon ng mga banal na dokumento.

Ang sungay ng Republikanismo ay pinagkalooban ng isang banal na dokumento na tinatawag nating Konstitusyon, at binigyan din ng pananagutang ipagtanggol at itaguyod ang mga prinsipyong nakapaloob dito. Ang sungay ng Republikanismo ay binigyan din ng isang kalipunan ng mga alituntunin upang wastong paghatiin ang kahulugan at layunin ng mga banal na dokumento. Ang mga alituntuning ibinigay upang wastong paghatiin ang Konstitusyon ay ang Katipunan ng mga Karapatan, at itinatadhana nito ang pinakamahalagang layunin ng Konstitusyon sa mga unang alituntunin ng Katipunan ng mga Karapatan. Ang Unang Susog na nakalista sa Katipunan ng mga Karapatan ay ang kalayaan sa relihiyon, sa pagpapahayag, sa pananalita, at sa pamamahayag.

"Hindi magpapasa ang Kongreso ng anumang batas hinggil sa pagtatatag ng relihiyon, o nagbabawal sa malayang pagsasagawa nito; o nagbabawas sa kalayaan sa pananalita, o sa pamamahayag; o nagbabawas sa karapatan ng mga tao na mapayapang magtipon, at magharap sa Pamahalaan ng petisyon para sa pagwawasto ng mga karaingan." Saligang-Batas ng Estados Unidos, Amyenda I

Ang batas ng Linggo ay isang hayagang pag-atake laban sa Unang Susog ng Saligang-Batas, na nagbibigay ng katiyakan sa kalayaan sa relihiyon, na winawaksi sa ilalim ng batas ng Linggo; kaya minamarkahan nito ang katapusan ng Saligang-Batas, ang katapusan ng Estados Unidos bilang ika-anim na kaharian ng propesiya ng Biblia, at ang simula ng pag-uusig laban sa mga noo'y nagpapahayag ng mensahe ng ikatlong anghel sa isang malakas na sigaw. Yaong mga nagpapahayag ng malakas na sigaw ng ikatlong anghel at tumututol sa pagwasak sa Unang Susog at sa Saligang-Batas ay inuusig ng mga inaasahang magtataguyod at magsasakatuparan ng mga sagradong alituntunin na nagtatanggol sa sagradong dokumentong sila'y itinalagang ipagtanggol. Ito ay isang paglalarawan ng pag-unawa at paglalapat sa magkakaparis na mga kasaysayan ng dalawang sungay ng hayop na mula sa lupa na tulad ng kordero. Ang mga Ama-Tagapagtatag ng Saligang-Batas ay humahalintulad kay Amang Miller. Ang salitang "Ama" na ginamit para kay Miller ay ginagamit upang tukuyin ang isang pinuno, hindi isang paring papaista. Ipinagbabawal ng Bibliya ang pagtawag ng "ama" sa mga lalaking nag-aangking mga espirituwal na gabay. Ang mga Millerita ay ipinangalan sa kanilang ama, gaya ng madalas mangyari. Ang hindi makita ang pagkakaibang ito ay ang hindi maunawaan ang ilan sa kahulugan ng mensahe ni Elias, kapag ibinabalik nito ang mga puso ng mga ama tungo sa mga anak at ng mga anak tungo sa mga ama.

Sa Isaias dalawampu't tatlo, ang Estados Unidos ay ang ikaanim na kaharian ng propesiya sa Biblia, at nananatili itong gayon hanggang sa pawawalang-bisa nito ang sariling Konstitusyon sa mabilis na dumarating na batas ng Linggo. Ang ikaanim na kaharian ay naghahari sa loob ng pitumpung taon na propetiko, na siyang mga araw ng isang hari. Ang kaharian (ang hari ay isang

kaharian) na naghari sa loob ng pitumpung taon ay ang Babilonia. Sa loob ng pitumpung taon, ang sungay ng estado ay ang pamahalaan ng Babilonia, at ang sungay ng iglesia ay ang mga Caldeo. Sina Daniel, Shadrach, Meshack at Abednego ay kumakatawan sa isandaan at apatnapu't apat na libo. Ang dalawang sungay, gayundin ang bayan ng Diyos, ay kinakatawan sa patotoo ni Daniel. Ang pitumpung taon ng pagkaalipin sa Babilonia ang mga araw ng isang hari na ginagamit ni Isaias upang tukuyin na ang makapropetikong kasaysayan ng Estados Unidos at ang kasaysayan ng Adventismo ay mula 1798 hanggang sa batas ng Linggo.

Ang pagkilala na ang linya ng propetikong kasaysayan para sa kapwa sungay ng Estados Unidos ay nagbibigay-daan sa atin na isaalang-alang ang wakas at ang pasimula, na sa pamamagitan ng dalawang sungay na mga saksi ay matutukoy ang katangian ng kabilang sungay. Sapagkat, sa katunayan, ang mga sungay ay magkakatulad. Sa Daniel ay may mga sungay, ang ilan ay nabali, at may mga sungay na sumibol mula sa nabaling sungay. May mga sungay sa Daniel na hindi magkakapareho ang laki, na lumitaw na huli kaysa sa iba. Hindi ganoon ang dalawang sungay ng Estados Unidos. Ang dalawang sungay na iyon ay magkapanabay sa iisang kasaysayan at nagbubunga ng gayunding mga palatandaan sa daan, bagaman magkaiba ang isa't isa sa layunin. May mga pasubali sa loob ng kasaysayan na mahalaga ring maunawaan.

Sa pasimula ng Adbentismo, nagkaroon ng pagbabago mula sa propetikong kasaysayan na kinakatawan ng iglesia ng Filadelfia tungo sa iglesia ng Laodicea. Kaya, sa katapusan, dapat magkaroon ng isang pagbabago mula sa propetikong kasaysayan ng Laodicea. Ang Pahayag ni Jesu-Cristo ay naglalaman ng liwanag ng pagkaunawang ito at ito'y bahagi ng mga bagay na inaalisan ng tatak sa panahong ito.

At "pagkatapos ng pagwawakas ng pitumpung taon" ang Papa ay "aawit" at ang "nakalimutang" "patutot" ay maaalala. Siya ay "naaalala" sa batas ng Linggo, kung saan ang usapin ay nasa pagitan ng pagsamba sa araw, o ng pagsamba sa araw na ipinabatid ng kautusan ng Diyos sa sangkatauhan na "alalahanin."

Sa artikulong ito ay ating natukoy na ang kasaysayan ng pitumpung-taong paghahari ng Babilonya ay isang tipo ng kasaysayan ng Estados Unidos mula 1798 hanggang sa batas ng Linggo. Sa isang naunang artikulo at madalas sa Mga Talahanayan ni Habakuk ay tinutukoy natin na ang pagkakabihag sa Egipto at ang paglaya mula roon ay isa ring tipo ng kasaysayan ng Estados Unidos at ng bayan ng Diyos. Ang apat na kasaysayang iyon ng Babilonya, Egipto, Adbentismo, at Estados Unidos ay hindi lamang mga linya na mailalapat sa mga linyang ito, ngunit kapag inilapat natin ang tuntunin ng unang pagbanggit sa apat na linyang iyon, ito ay lubhang kamangha-mangha. Tatapusin ko ang artikulong ito sa isang payak at bahagyang ilustrasyon ng aking ibig sabihin, at ng aking nilalayong ipagpatuloy kapag tinalakay pa natin ang kasaysayan ng Isaias dalawampu't tatlo sa ibang pagkakataon.

Ang kasaysayan ng Babilonia ay may haring nagbalik-loob sa pasimula at isang haring masama sa katapusan. Hindi mahalaga kung si Biden man o si Trump, sapagkat itinuturo ng aklat ni Daniel na ang Diyos ang naglilagay ng mga pinuno at Siya rin ang nag-aalis sa kanila. Ang tiyak tungkol sa sinumang pinuno, Demokratiko man o Republikano, sa panahon ng batas ng Linggo ay na siya ay

isang masamang pinuno. Si Nebukadnezar ang mismong Babilonia; siya ang mapaniil na pinuno nito, handang ihagis sa apoy ang tatlong lalaking matuwid. Subalit sa bandang huli ay nagbalik-loob siya sa Diyos ni Daniel. Hindi gayon ang huling pinunong si Belsasar. Siya ay isang masamang hari. Ang Estados Unidos sa hula ay nagpasimula bilang isang kordero, sagisag ni Cristo at ng Kaniyang hain para sa sangkatauhan. Sa katapusan, ang Estados Unidos ay magsasalita na parang dragon. Ang pagbabago mula kay Cristo patungo kay Satanas sa linyang ito ng kasaysayan ay ipinakatawan ng kaibhan nina Nebukadnezar at Belsasar.

Maraming pagkakataon ang ipinagkaloob kay Belsasar upang makilala at maisagawa ang kalooban ng Diyos. Nasaksihan niya kung paanong ang kanyang lolo na si Nebukadnezar ay itinaboy mula sa piling ng mga tao. Nakita rin niya na ang katalinuhang ipinagmamalaki ng palalong hari ay inalis ng Isa na nagkaloob nito. Namasdan niya na ang hari ay itinaboy mula sa kanyang kaharian at ginawang kasama ng mga hayop sa parang. Ngunit ang pag-ibig ni Belsasar sa aliwan at sa pagpapadakila sa sarili ay pinawi sa kanyang alaala ang mga aral na hindi sana niya dapat nalimutan; at nagawa niya ang mga kasalanang tulad ng mga naghatid ng mga natatanging hatol kay Nebukadnezar. Nilustay niya ang mga pagkakataong mabiyayang ipinagkaloob sa kanya, na pinabayaan niyang gamitin ang mga pagkakataong abot-kamay upang magkaroon ng pagkakilala sa katotohanan. Ang “Ano ang dapat kong gawin upang maligtas?” ay isang tanong na pinalampas nang walang pakialam ng dakila ngunit hangal na hari. Bible Echo, Abril 25, 1898.

Pansinin na ang masamang si Belsasar ang hangal na hari. Tiniis niya ang gayunding paghatol na sinapit ng kaniyang ama na si Nebukadnezar, sapagkat ang kapwa paghatol ay inilarawan bilang ang “pitong panahon” ng Levitico dalawampu’t anim. Si Nebukadnezar ay nasa mga bukirin, namumuhay na gaya ng isang hayop, sa loob ng dalawang libo at limang daan at dalawampung araw, na siyang pitong biblikal na taon; at ang paghatol sa kaniyang anak na si Belsasar, na nakasulat sa pader, ay kumakatawan din sa bilang na dalawang libo at limang daan at dalawampu. Ang kaibhan ay ito: ang paghatol laban kay Nebukadnezar ay nagdulot ng kaniyang pagbabalik-loob at ginawa siyang marunong na hari, samantalang ang paghatol kay Belsasar ay inilapat sa haring hangal.

"Sa huling pinuno ng Babilonia, gaya ng sa una nito bilang tipo, dumating na ang hatol ng banal na Bantay: 'O hari, . . . sa iyo ito ay sinasabi; Ang kaharian ay naalis sa iyo.' Daniel 4:31." Prophets and Kings, 533.

Ang sulat sa pader para sa huling pangulo ay ang Unang Susog na tumutukoy sa “pader” ng paghihiwalay ng simbahan at estado, na hindi nauunawaan ng huling hangal na hari. Ang “pitong ulit” ng Levitico dalawampu’t anim ay kumakatawan sa isang “pagkakalat ng bayan” na isinasakatuparan ng hari sa hilaga sa ilalim ng batas ng Linggo. Ang pagkakalat na iyon ang pambansang pagkawasak na kasunod ng batas ng Linggo. Nakalimutan ng ikaanim na bansa ang mga aral ng kanilang mga Ama-Tagapagtatag na sumulat ng Konstitusyon upang magbigay ng proteksiyon hindi lamang laban sa isang tiwaling simbahan, kundi pati laban sa mga mapaniil na haring Europeo na kinatalik ng tiwaling babae. Ang mga Ama-Tagapagtatag ay kumakatawan sa mga tumanggi sa Papado at sa mga hari ng Europa, sapagkat mula sa sarili nilang karanasan,

matapos silang lumabas mula sa isang pagkakalat sa loob ng isang libo't dalawang daan at animnapung taon ng kadiliman ng Papado, nalaman nilang ang mga pananggalang laban sa gayong uri ng paniniil ay dapat maging sentro ng kanilang bagong Konstitusyon. Sila'y marurunong na mga ama, sila'y kawangis ng kordero, ngunit hindi gayon ang huling ama, sapagkat siya'y magsasalita na gaya ng isang dragon. Ang mga Ama ay lumabas mula sa isang pagkakalat at ang anak ay bumabalik sa isang pagkakalat. Ang mapaniil sa kapuwa pagkakataon ay ang unang Papado at ang huling Papado.

Ang sagisag ng paghatol kay Nebukadnezar, ang unang hari, at kay Belsazar, ang huling hari, ay ang "pitong ulit" na pagkakalat sa Levitico 26. Naranasan ito ni Nebukadnezar, at kay Belsazar naman, naisulat ito sa pader bilang kaniyang epitapyo sa mismong gabing siya'y namatay. Ang sagisag ng Republikanong sungay sa pasimula ay ang pagkalaya nito mula sa pagkaalipin ng hari ng hilaga, at ang sagisag ng Republikanong sungay sa wakas nito ay ang pagkabihag na idinulot ng hari ng hilaga. Ang batas ng Linggo ang "mismong gabi" ng pagkamatay nito bilang ikaanim na kaharian ng propesiyang biblikal. Sa apat na paglalarawan: si Belsazar, si Nebukadnezar, at ang pasimula at ang wakas ng Republikanong sungay, ang dalawang libo limang daan at dalawampu ng Levitico 26 ang sagisag na ipinakikita sa pasimula at sa wakas. Iyon ang kumakatawan sa lagda ng Alfa at Omega.

Ang unang "propesiya sa panahon" na natuklasan ni William Miller ay ang "dalawang libo limang daan at dalawampu" (2520) sa Levitico 26. Ito ang unang bato sa saligan na inilatag ni Jesus sa pamamagitan ng gawain ni Miller. Ito rin ang unang katotohanang saligan na isinantabi ng Adventismo noong 1863. Nang naisaayos sa saligan ang lahat ng mga batong katotohanan ni Miller, ang mga katotohanang iyon ay isinagisag sa dalawang tapyas ni Habakuk, na siyang mga tsart ng mga payunir noong 1843 at 1850. Ang dalawang tapyas na iyon ay kumakatawan sa ugnayang tipan sa pagitan ng Diyos at ng Kaniyang bayang tinatawag sa Kaniyang pangalan, gaya ng dalawang tapyas ng Sampung Utos na kumakatawan sa tipan sa sinaunang Israel.

Sa katapusan ng Laodiseyang Adbentismo, kapag ito'y isusuka mula sa bibig ng Panginoon sa panahon ng batas ng Linggo, ang sulat sa dingding ay yaong dalawang banal na tsart ng mga pionero. Mga tsart na hindi nila mabasa, sapagkat tumanggi silang pakinabangan ang babalang mensahe noong pasimula ng kanilang kasaysayan....

Ang krisis sa pananalapi noong 1837 sa Estados Unidos ay isang masalimuot na pangyayari na pinalitaw ng pagsasama-sama ng mga salik pang-ekonomiya, mga patakaran, at mga gawaing ispekulatibo.

Bulang Espékulatibo: Sa mga taong bago sumapit ang 1837, nagkaroon ng malawakang pagsigla ng espékulasyon sa lupa at sa mga pamumuhunan, na bahagyang pinasigla ng paglawak ng bansa patungong kanluran. Ang espékulasyon sa lupa, lalo na sa kanlurang hangganan, ay nagbunga ng lumulobong mga presyo ng lupa at labis na pangungutang.

Madaling Kredito at Espekulatibong Pagpapautang: Ang mga bangko at institusyong pinansyal ay nagkakaloob ng malalaking halaga ng kredito at pautang, madalas nang walang sapat na kolateral. Ang ganitong madaling pagkuha ng kredito ay umambag sa bugso ng espekulasyon at nagpaigting

sa mga panganib ng kawalang-tatag sa pananalapi.

Labis na Pagpapalawak ng mga Bangko: Mabilis na pinalalawak ng mga bangko ang kanilang mga operasyon, at madalas silang naglalabas ng higit na maraming salaping papel (mga bangknota) kaysa sa kanilang taglay na specie (ginto at pilak) bilang panagot. Ang gawaing ito, na kilala bilang "wildcat banking," ay nagbunga ng napakalabis na dami ng hindi regulado at di-maasahang salapi sa sirkulasyon.

Mga Patakarang Pang-ekonomiya ni Jackson: Ang mga patakaran ni Pangulong Andrew Jackson ay may papel sa lalo pang paglala ng krisis. Noong 1836, ipinalabas niya ang Specie Circular, na nag-aatas na ang mga lupain ng pamahalaan ay bilhin sa pamamagitan ng salaping metaliko (ginto at pilak) sa halip na salaping papel. Nagbunga ito ng pagkukumahog na ipagpalit ang mga salaping papel sa salaping metaliko, na nagdulot ng pagkaipit sa pananalapi at pagkabagsak ng mga bangko.

Mga Salik na Pandaigdig: Naimpluwensiyahan din ang krisis sa Estados Unidos ng mga pandaigdigang kalagayang pang-ekonomiya. Ang pagbagsak ng ekonomiya ng Britanya, isang pangunahing katuwang sa kalakalan ng Estados Unidos, ay nagbunsod ng pagbaba ng pangangailangan para sa mga kalakal at pagluluwas ng Amerika. Ito naman ay nakaapekto sa mga negosyong Amerikano at nag-ambag sa kagipitang pang-ekonomiya.

Panik at Pagdagsa sa mga Bangko: Noong Mayo 1837, isang serye ng mga pagyanig sa pananalapi, kabilang ang pagbagsak ng mga bangko at pag-urong ng kredito, ang humantong sa panik sa hanay ng mga mamumuhunan at mga depositor. Ang panik na ito ay nagpasimula ng alon ng pagdagsa sa mga bangko upang bawiin ang mga deposito at ng matinding pag-urong ng kredito.

Pag-urong ng Suplay ng Salapi: Nang bumagsak ang mga bangko at sumikip ang kredito, malaki ang naging pag-urong ng kabuuang suplay ng salapi sa ekonomiya. Ang pag-urong na ito ng salapi ay nagpalala ng mga suliraning pang-ekonomiya at nagpasidhi sa resesyon. Ang pagsasanib ng mga salik na ito ay humantong sa matinding pagbagsak ng ekonomiya, na kinatatampukan ng pagbagsak ng mga bangko, kawalan ng hanapbuhay, pagbawas sa paggasta ng mga mamimili, at isang pangkalahatang depresyong pang-ekonomiya.

Wala tayong dapat ikatakot sa hinaharap, maliban kung ating kalilimutan ang paraan ng pamamatnubay ng Panginoon sa atin, at ang Kanyang pagtuturo sa ating nakaraang kasaysayan. *Life Sketches*, 196.